

O₂A5

Jaarverantwoording 2017

Inhoudsopgave

Voorwoord	5
Samenvatting	7
Bestuursverslag	
1 Algemeen	8
1 Algemeen	10
1.1 Juridische structuur	10
1.2 Doelstellingen van de organisatie	10
1.3 Interne organisatiestructuur	13
1.4 Belangrijke elementen in 2017 van het gevoerde beleid	16
1.5 Invloed vanuit de gemeentes	17
1.6 Duurzaamheid en maatschappelijk verantwoord ondernemen	17
2 Governance	18
2.1 Ontwikkelingen op het gebied van governance	20
2.2 Code goed bestuur Primair Onderwijs	20
2.3 Horizontale verantwoording	20
3 Onderwijs	22
3.1 De belangrijkste ontwikkelingen van het afgelopen jaar	24
3.2 Verwachte toekomstige ontwikkelingen	25
3.3 Onderwijsprestaties	26
3.4 Onderwijskundige- en onderwijsprogammatische zaken	27
3.5 Over de grens	27
4 Kwaliteitszorg	28
4.1 Verwachte toekomstige ontwikkelingen	31
4.2 Afhandeling van klachten	31
5 Personeel	32
5.1 De belangrijkste ontwikkelingen	37
5.2 Verwachte toekomstige ontwikkelingen	38
5.3 Gevoerde beleid inzake beheersing van uitkeringen na ontslag	39
5.4 Onderzoeksactiviteiten	39
6 Huisvesting	42
6.1 De belangrijkste ontwikkelingen	44
6.2 Verwachte toekomstige ontwikkelingen	44
7 Samenwerkingsverbanden en verbonden partijen	46
7.1 De Samenwerkingsverbanden	48
7.2 Ontwikkelingen bij SWV	48

8 Financiën	50
Financieel beleid	52
8.1 Financiële positie op balansdatum en toelichting	54
8.2 Toelichting op de ontwikkeling van de balansposten.	54
8.3 Toelichting op het resultaat en wat daaraan heeft bijgedragen	56
8.4 Analyse realisatie exploitatie t.o.v. begroting en vorig jaar.	57
8.5 Exploitatie Bestuursbureau	62
8.6 Financiële rapportage Strategisch Beleidsplan	63
8.7 Investeringsbeleid	63
8.8 Toelichting op kasstromen en financiering	63
8.9 Treasurybeleid	63
8.10 Continuïteitsparagraaf	64
8.10.1 Kengetallen 2017 t/m 2021	64
8.10.2 Realisatie 2017 en Meerjarenbegroting 2018 t/m 2021	65
8.10.3 Balans 2017 en Prognose 2018 t/m 2021	66
8.10.4 Interne risicobeheersing en controlesysteem	66
8.10.5 Beschrijving van de belangrijkste risico's en onzekerheden	66
9 Rapportage toezichthoudend orgaan	68
Financieel verslag	74
Kengetallen	77
1 Grondslagen	78
2 Balans per 31 december 2017 na resultaatbestemming	84
3 Staat van baten en lasten 2017	86
4 Kasstroomoverzicht 2017	87
5 Toelichting behorende tot de balans	88
6 Toelichting behorende tot de staat van baten en lasten	94
7 Overzicht verbonden partijen	99
8 Bezoldiging	100
9 Niet uit de balans blijken activa en verplichtingen	102
10 Gegevens rechtspersoon	103
11 Gebeurtenissen na balansdatum	104
Ondertekening Jaarverslag	105
Controleverklaring van de onafhankelijke accountant	106
Statutaire regeling omtrent bestemming resultaat	109
Bijlagen	
1 Organogram	110
2 Afkortingenlijst	111

Colofon

© 2018	Stichting Openbaar Primair Onderwijs Alblasserwaard-Vijfheerenlanden (O2A5)
	Dam 1
	4241 BL Arkel
	(0183) 56 66 90
VORMGEVING EN OPMAAK	Jan van Waarden (ramvormgeving.nl), Culemborg
FOTOGRAFIE	Ko Hoogesteger, Streefkerk
DRUKWERK	Grafisch Bedrijf Cremer, Gorinchem
OPLAGE	225

Voorwoord

Geachte lezer,

Deze jaarverantwoording informeert u over het beleid van Stichting Openbaar Primair Onderwijs Alblasserwaard/Vijfheerenlanden (O2A5). Ik geef aan welke activiteiten in 2017 zijn ondernomen om de kwaliteit van het onderwijs te borgen en waar mogelijk te verbeteren, om de doelen die gesteld zijn te verwezenlijken en om de ontwikkeling van het onderwijs te bevorderen.

Zo heb ik in 2017 kunnen vaststellen dat ons uitgangspunt 'Centraal wat moet, decentraal wat kan' werkt. Het management stuurt en het bestuursbureau ontlast en ondersteunt de scholen. Hierdoor kunnen individuele scholen zich zoveel mogelijk aan hun onderwijskundig beleid en lokale signatuur wijden. Juist hierin schuilt de kracht van O2A5. Door bovenschoolse ondersteuning te versterken en te sturen op meer algemene onderwijskundige doelstellingen, kunnen we lokaal aansluiting realiseren op de leefomgeving van kinderen en hun ouders. Zo wordt de openbare school meer en meer de school in de samenleving.

Met deze jaarverantwoording leg ik als bestuurder van O2A5 verantwoording af aan ouders, medewerkers, de raad van toezicht, de medezeggenschapsraden, het ministerie en andere belanghebbenden. Het is tevens van groot belang dat gemeenteraden een getrouw beeld krijgen van de kwaliteit en de financiële continuïteit van de stichting. Het verslag wordt besproken met de gemeenschappelijke medezeggenschapsraad (GMR). Het is onderwerp van overleg met de wethouders van de gemeenten en wordt vervolgens ter kennisgeving aangeboden aan de gemeenteraden. Het spreekt voor zich dat het verslag uitgebreid onderwerp van gesprek is met de raad van toezicht.

Ik wens me publiekelijk te verantwoorden en vind een jaarverslag dan ook vanzelfsprekend. Die openheid past bij het openbaar onderwijs en bij ons motto: bij de tijd, open, boeiend en passend. Ik nodig u bovendien uit te reageren op deze jaarverantwoording via info@o2a5.nl.

Dit keer heb ik mij wederom ingezet om een prettig leesbare en informatieve jaarverantwoording te schrijven. Het format van ons jaarverslag is gewijzigd. Ik kijk uit naar uw reacties.

A.J.M. van der Lee

DIRECTEUR BESTUURDER

Samenvatting

De doelstellingen en organisatiestructuur van Stichting O2A5 staan beschreven in hoofdstuk 1 en komen voort uit het strategisch meerjarenbeleid 2014-2017. Alle kenmerken van openbaar onderwijs zijn in de dagelijkse praktijk terug te vinden op al onze scholen. Dat betekent dat scholen in toenemende mate lokaal de aansluiting zoeken bij datgene wat in het eigen dorp, de eigen stad en de eigen regio speelt en leeft.

In hoofdstuk 2 leest u hoe de governance en verantwoording worden ingevuld voor O2A5. In 2017 vonden op dit gebied geen noemenswaardige wijzigingen plaats.

Relevante onderwijskundige ontwikkelingen op schoolniveau komen in hoofdstuk 3 aan bod. Alle scholen hebben een basisarrangement gekregen van de rijksinspectie en leveren op een aantal punten zelfs meer kwaliteit dan de inspectie vraagt. De clusters hebben elk een meerjarenplan opgesteld. In het kader van passend onderwijs hebben alle scholen het schoolondersteuningsprofiel geactualiseerd en een deel van de scholen heeft nu ook een beknopte en voor ouders toegankelijke versie gemaakt. Het verwijzingspercentage naar scholen voor speciaal onderwijs en speciaal basisonderwijs was erg laag. Dat betekent dat we bijna alle kinderen passend onderwijs aan hebben kunnen bieden binnen onze scholen.

Hoe we de in hoofdstuk 3 beschreven kwaliteit bewaken en verhogen, wordt toegelicht in hoofdstuk 4. Audits door de senior beleidsmedewerker onderwijs maken bijvoorbeeld deel uit van de kwaliteitszorg. Er zijn in 2017 vier klachten in behandeling genomen en naar tevredenheid van alle partijen opgelost.

Wederom is voor het personeel in vaste dienst, voor een periode van drie jaar, een werkgelegenheidsgarantie afgegeven. Er is hard gewerkt aan een verdere terugdringing van het ziekteverzuim. Een belangrijk deel van het ziekteverzuim betreft echter niet beïnvloedbaar verzuim. U leest hier meer over in hoofdstuk 5.

Op het gebied van scholenbouw is er volop activiteit. Leegstand van schoolgebouwen is aanzienlijk teruggedrongen. Een aantal trajecten voor nieuwbouw zijn gestart en in de toekomst zal dit verder uitgebreid worden. Scholen van O2A5 worden onderdeel van brede scholen of kindcentra. Het onderwijs kan daardoor in toekomstgerichte gebouwen plaatsvinden. U leest hier meer over in hoofdstuk 6.

In hoofdstuk 7 beschrijven we de positie van O2A5 in twee samenwerkingsverbanden.

O2A5 is financieel gezond. Toelichting op inkomsten en uitgaven zijn te lezen in hoofdstuk 8. Eveneens wordt de link gelegd tussen de meerjarenbegroting en het strategisch meerjarenbeleid. Deze continuïteitsparagraaf geeft zicht op de verwachtingen voor de komende jaren. Zorgvuldige personeelsplanning is strikt noodzakelijk om risico's te beheersen. O2A5 gaat hier verantwoord mee om en houdt kwalitatief goed onderwijs in stand.

In hoofdstuk 9 doet de raad van toezicht verslag van haar activiteiten in 2017.

1

Algemeen

De stichting startte op 1 januari 2007. Het huidige bestuursmodel is op 1 januari 2011 van start gegaan.

1.1 Juridische structuur

Stichting Openbaar Primair Onderwijs Alblasserwaard Vijfheerenlanden is opgericht in 2007 en is gevestigd te Arkel.

De stichting is ingeschreven bij de Kamer van Koophandel onder nummer 11066840.

Aan de stichting zijn geen nadere partijen verbonden.

De juridische structuur is in het verslagjaar niet gewijzigd.

1.2 Doelstellingen van de organisatie

Missie

Het bestuur van O2A5 ziet het als haar missie om openbaar en algemeen bijzonder primair onderwijs te bieden voor kinderen van vier tot en met twaalf jaar ongeacht afkomst, cultuur of religieuze voorkeur. Een evenwichtige spreiding van het openbaar onderwijs over de stad, het dorp of de streek in onze regio is daarbij een belangrijke opdracht voor het bestuur. Zo is het ons doel openbaar onderwijs voor ieder schoolgaand kind in de Alblasserwaard en Vijfheerenlanden bereikbaar en beschikbaar te houden.

Visie

Het bestuur streeft ernaar optimale ontplooiingsmogelijkheden voor alle kinderen te bieden, zodat zij het maximale uit hun talent kunnen halen. Daarvoor creëert O2A5 een passende leerroute met respect voor sociale, culturele en religieuze aspecten in de omgeving. Elke school moet voldoen aan dezelfde kwaliteitsnormen, maar verder mogen de scholen onderling verschillen. Zo ontstaat ruimte voor elke school om binnen de gestelde kaders de eigen identiteit te behouden of ontwikkelen.

Strategie

De bestuurder creëert en hanteert duidelijke bestuurlijke kaders en stuurt de directie en de beleidsstaf aan die verantwoordelijk zijn voor de beleidsvoorbereiding, de beleidsuitvoering en de dagelijkse leiding op de scholen.

Het bestuur bepaalt het beleid voor de scholen binnen de kaders die het bestuur heeft vastgesteld. Deze kaders staan in het strategisch beleidsplan 2014-2017 en in de jaarlijkse kaderbrief voor de scholen.

Bestuur, staf en schooldirectie beschikken hiermee over een jaarkalender: een heldere planning van de beleidsdoelen, op basis van een jaarplan.

De beleidsvoorbereiding is doorgaans in handen van werkgroepen waarin altijd een, namens het directeurenoverleg, afgevaardigde directeur zit. Voor het specifieke schoolbeleid zijn geen uniforme voorschriften opgesteld. De school is daarin autonoom.

De beleidsuitvoering verloopt altijd in overleg met de scholen en de medezeggenschapsorganen (de MR, de CMR en de GMR). Het overzicht van vastgestelde beleidstukken treft u aan in het beknopte verslag van de GMR.

Specifiek school en clusterbeleid treft u aan het jaarverslag van de afzonderlijke school en het afzonderlijke cluster.

De school is uitgangspunt van handelen; de beleidskaders worden door elke afzonderlijke school passend ingevuld. Het schoolbeleid wordt vervolgens beïnvloed door clusterinitiatieven en door lokale gemeentelijke beleidsinitiatieven. Een en ander maakt deel uit van de managementgesprekken met de bestuurder.

Door middel van managementrapportages wordt gemonitord of de doelen ook daadwerkelijk worden behaald. Elk jaar wordt er een rapportage met betrekking tot de realisatie van de doelen gemaakt. De realisatie van de doelen wordt meerdere keren per jaar gemonitord om eventueel de strategie te wijzigen ten behoeve van de realisatie.

Een en ander maakt deel uit van het overleg dat de bestuurder voert met de raad van toezicht.

Identiteit van het openbaar onderwijs

Openbaar onderwijs kenmerkt zich door:

Toegankelijkheid

- Elke ouder kan zijn of haar kind op de school onderwijs laten volgen, ongeacht godsdienst of levensbeschouwing.
- De school werpt geen financiële drempels op voor ouders om hun kind onderwijs te laten volgen.
- Binnen een redelijke reisafstand is altijd minimaal één openbare school te bereiken.
- De school zorgt voor toepasselijke leerlingenzorg en voor toegankelijkheid van de school voor gehandicapten.

Actieve pluriformiteit

- Variatie en verschil kenmerken onze samenleving. De openbare school staat hier middenin en maakt er deel van uit.
- Leerlingen, ouders, team en bestuur zijn net zo gevarieerd als de samenleving zelf.
- De school zoekt actief samenwerking met de omgeving.
- Op de openbare school is ieder kind welkom.

Openheid en respect

- De school deelt de democratische waarden en normen openheid en respect met burgers en overheid.
- De dagelijkse schoolpraktijk is doordrongen met deze principes, zowel in de klas als in de organisatie.
- In de stijl van besturen en leidinggeven worden openheid en respect ingevuld door naar de verschillende meningen van alle betrokkenen te luisteren voordat een besluit wordt genomen.
- De school is open naar alle ouders en informeert de omgeving over haar activiteiten.

Alle bovengenoemde kenmerken zijn ook in 2017 leidend geweest voor het bestuur en elke afzonderlijke school. Scholen verantwoorden het eigen specifieke gedrag in het schooljaarverslag. Het bestuur doet dit in het bestuursverslag.

Realisatie van de concreet meetbare jaardoelstellingen

Hieronder worden in het kort de concreet meetbare jaardoelstellingen van 2017 besproken die in de kaderbrief 2017 zijn weergegeven en afgeleid zijn van het meerjarig strategisch beleid. Om een beeld te krijgen van de voortgang is de realisatie 2016 als extra kolom opgenomen.

Doelstelling 2017

Realisatie 2017

Realisatie 2016

Resultaten

Onderwijs.

De eindopbrengsten zijn groter of gelijk aan de resultaten van de referentiegroep.

Van de 26 hebben er 5 deze doelstelling niet bereikt, 8 scholen scoren bovengemiddeld.

Van de 27 scholen hebben er 6 deze doelstelling niet bereikt. 6 scholen scoren bovengemiddeld.

Leerlingaantallen.

De leerlingaantallen ontwikkelen zich volgens prognose.

Leerlingaantal per 1 oktober 2017: 2769.
De prognose was 2770.

Leerlingaantal per 1 oktober 2016: 2766.
De prognose was 2772.

Marktaandeel.

Het marktaandeel openbaar onderwijs stijgt met 1%.

Marktaandeel. Van 28 naar 29%; in de onderbouw een stijging van 31% naar 32%.

Het marktaandeel is niet gemeten.

Financiën.

De exploitatie blijft binnen de vastgestelde begroting.

Doelstelling gerealiseerd.

Doelstelling gerealiseerd.

Tevredenheid

Medezeggenschap.

Tevredenheid leden medezeggenschapsorganen is meer dan 80%.

Doelstelling gerealiseerd.

Doelstelling gerealiseerd.

Kwaliteit dienstverlening bureau.

80% of meer van de directeuren is tevreden over de kwaliteit van het bestuursbureau.

Meer dan 80% van de directeuren is tevreden.

Meer dan 80% van de directeuren is tevreden.

Klachten snelheid afhandeling.

Eerste reactie binnen een week.

Op alle ingediende klachten is binnen een week een eerste reactie gegeven.

Er zijn geen officiële klachten ingediend.

Oudertevredenheid.

Groter of gelijk aan 70%.

Dit jaar niet gemeten.

Dit jaar niet gemeten.

Interne organisatie

Personeel.

Daling ziekteverzuim. Streefpercentage 7,5%.

Ziekteverzuim staat op 7,69%.

Doelstelling net niet gehaald.

Ziekteverzuim is wel gedaald, maar met minder dan 1%.

Funciemix 29% streefpercentage (landelijk). Aan het eind van 2017 dient een percentage O2A5 van 24% te worden bereikt.

Het O2A5 percentage staat nu op 26%. Doelstelling behaald.

Het O2A5 percentage van 24% is niet gerealiseerd. Dit is 21% geworden.

Personeelstevredenheid.

Is groter of gelijk aan 80%.

Uitslag van de meting in voorjaar 2018.

80% van het personeel is tevreden.

Kwaliteit scholen.

Scholen voldoen aan de eisen van de Wet op het Onderwijstoezicht.

Alle scholen hebben een basisarrangement.

Alle scholen hebben een basisarrangement.

Participatiewet: in 2017 is de norm van 1,4% gerealiseerd.

Niet gerealiseerd.
Zie hoofdstuk 7.

Interne organisatie

Professionalisering.
Meer dan 90% van de leerkrachten neemt deel aan nascholing.

Meer dan 90% van de leerkrachten heeft deelgenomen aan individuele of team-gerichte nascholing.

Meer dan 90% van de leerkrachten heeft deelgenomen aan individuele of team-gerichte nascholing.

Professionalisering.
Per jaar cursussen organiseren voor de medezeggenschapsorganen.

In 2017 is de basis- en herhalingscursus samengevoegd in één cursusavond.

In 2016 is de basis- en de herhalingscursus samengevoegd in één cursusavond.

1.3 Interne organisatiestructuur

Bestuur

De stichting wordt bestuurd door de directeur bestuurder. In 2017 was dat:

- *de heer A.J.M. van der Lee.*

De heer Van der Lee heeft een nevenfunctie welke niet ten koste gaat van de inzetbaarheid voor O2A5. Hij is adviseur van een landelijk opleidingsbureau voor gemeentebestuurders, onderwijsgevers, schooldirecteuren, schoolbestuurders en wethouders.

Het bestuur vergaderde 10 keer in het verslagjaar. Alle relevante zaken waarover het bestuur besluit kwamen volgens de jaarplanning aan de orde. Te denken valt aan o.a. meerjarenbegroting, bestuursformatieplan, strategisch meerjarenplan en kwaliteit van de scholen.

De bestuurder wordt tijdens de bestuursvergaderingen ondersteund door de beleidsstaf. De vergaderingen zijn openbaar.

Het bestuur wordt benoemd door de raad van toezicht.

Het stichtingsbestuur (de bestuurder) is als bevoegd gezag verantwoordelijk voor de instandhouding van de scholen voor openbaar en algemeen bijzonder primair onderwijs in de gemeenten Giessenlanden, Leerdam, Lingewaal, Molenwaard, Vianen en Zederik.

Raad van toezicht

De leden van de raad van toezicht zijn benoemd door de gemeenten.

De raad van toezicht houdt toezicht op het bestuur van de stichting. De raad van toezicht is werkgever van de bestuurder en heeft bovendien een klankbordfunctie voor de bestuurder.

De raad van toezicht bestond in januari 2017 uit vijf personen:

- *de heer T.A. Kalmár*, voorzitter;
- *mevrouw C.J. Drenthe*;
- *de heer C. Vis*;
- *mevrouw M.W.P. de Heide*;
- *mevrouw C. de Vos*.

Voor verdere informatie verwijzen wij u naar de rapportage raad van toezicht in hoofdstuk 11 van deze jaarverantwoording.

Gemeenteraden

Volgens onderwijswetgeving houden de gemeenteraden toezicht op stichtingen die openbaar onderwijs aanbieden. Dit toezicht houdt het volgende in:

- de gemeenteraden richten hun toezicht uitsluitend op de instandhouding van een genoegzaam aantal openbare scholen;
- de gemeenteraden voeren overleg met het bestuur over de ontwerpbegroting en de jaarverantwoording;
- de gemeenteraden zijn bij wijziging van de statuten betrokken als het gaat om overwegende overheidsinvloed in het besturen van de stichting;
- het bestuur brengt jaarlijks aan de gemeenteraden verslag uit van de activiteiten, waarbij in ieder geval aandacht wordt besteed aan de wezenskenmerken van het openbaar onderwijs;
- de gemeenteraden benoemen de leden van de raad van toezicht.

Voor een zo soepel mogelijk verloop van het toezicht is het van belang dat de gemeenten tot onderlinge afstemming komen en streven naar overeenkomende standpunten. Daarom wordt toezicht gecoördineerd via het gemeenschappelijk orgaan.

Het gemeenschappelijk orgaan

Het gemeenschappelijk orgaan bestaat uit wethouders van de zes gemeenten die het openbaar onderwijs hebben overgedragen aan O2A5.

Leden zijn:

- *de heer H. Akkerman*, gemeente Giessenlanden;
- *de heer P. Vat*, gemeente Molenwaard;
- *de heer B. Bruggeman*, gemeente Leerdam;
- *de heer G. van Bezooijen*, gemeente Lingewaal;
- *de heer F. Meurs*, gemeente Vianen;
- *de heer A. Donker*, gemeente Zederik.

Het gemeenschappelijk orgaan vergaderde onder voorzitterschap van de bestuurder, in aanwezigheid van een afvaardiging van de rvt, twee keer in het verslagjaar 2017.

In juni besprak het gemeenschappelijk orgaan de jaarverantwoording 2016 van O2A5. In oktober werd de meerjarenbegroting 2018-2021 besproken.

Clusterdirectie

O2A5 kent vijf clusters van scholen. Te weten het cluster Giessenlanden, het cluster Leerdam, het cluster Lingewaal, het cluster Molenwaard en het cluster Vianen/Zederik.

De bestuurder stuurt de clusterdirecteuren aan. De clusterdirecteuren zijn verantwoordelijk voor het onderwijskundig management, financieel management, personeelsmanagement en de huisvesting van de scholen. De clusterdirecteuren worden betrokken bij de ontwikkeling van het bestuursbeleid. De verdeling van taken is vastgelegd in het managementstatuut.

Medezeggenschap

De medezeggenschapsraad

Elke school heeft een medezeggenschapsraad (MR). Via de MR hebben ouders en personeel invloed op het schoolbeleid. De primaire gesprekspartner van de MR is een clusterdirecteur.

De clustermedezeggenschapsraad

In verband met het aanpassen van de managementstructuur zijn vanaf 1 augustus 2016 de clustermedezeggenschapsraden (CMR) gestart. In 2017 is de werkwijze geïmplementeerd. De CMR adviseert de clusterdirectie. De primaire gesprekspartner van de CMR is de clusterdirectie. Doorgaans is dat de eindverantwoordelijk clusterdirecteur.

De gemeenschappelijke medezeggenschapsraad

Bij O2A5 is een gemeenschappelijke medezeggenschapsraad (GMR) ingesteld: een orgaan voor advies- en instemmingsrecht over bovenschoolse zaken. De GMR behandelt alleen onderwerpen die voor de scholen van gemeenschappelijk (schooloverstijgend) belang zijn. Als inspraakorgaan heeft de GMR contact met de directeur bestuurder en de raad van toezicht. De primaire gesprekspartner van de GMR is de directeur bestuurder.

De GMR kwam in 2017 zes keer bijeen. Er werd onder meer gesproken over:

- de werkwijze en de verantwoordelijkheden van de medezeggenschapsorganen;
- de begroting en meerjarenbegroting;
- het bestuursformatieplan;
- de jaarverantwoording;
- de leerlingaantallen;
- de ziekteverzuimanalyse;
- onderwijskwaliteit;
- ondersteuningsplan en kamerplan De Rotonde samenwerkingsverband;
- het nieuwe strategisch beleidsplan
- de kaderbrief.

Ik verwijst graag naar het jaarverslag van de GMR op de website van O2A5 (www.o2a5.nl).

Bestuursbureau

Om de organisatie (clusters en clusterdirectie) goed te faciliteren, het bestuur te kunnen ondersteunen en zo de gestelde doelen te kunnen bereiken is gekozen voor een bestuursbureau, onder leiding van de directeur bestuurder, de heer A.J.M. van der Lee, de senior beleidsmedewerkers en controller.

De medewerkers van het bureau verrichten ondersteunende taken ten behoeve van de scholen en het bestuur. Er zijn medewerkers voor onderwijs, personeel, financiën, huisvesting, communicatie en ict.

Externe Ondersteuning Bestuur

De uitvoerende beheerstaken worden verdeeld tussen het bestuursbureau en het administratiekantoor, Helder Onderwijs te Rotterdam. Vanaf 1 oktober is dit overgenomen door Bureau Groenendijk. Helder Onderwijs hield op te bestaan.

Ingenieurs- en architectuurbureau Lakerveld uit Noordeloos levert technische ondersteuning op het gebied van huisvesting.

Scholen en leerlingen

Onder de verantwoordelijkheid van O2A5 vielen in 2017 22 brinnummers, met 25 locaties, alle voor primair onderwijs. De clusterdirectie heeft de algehele leiding over de school en legt verantwoording af aan het bestuur over het totale functioneren van de school.

Op 1 augustus 2016 ging officieel ikc Het Kristal van start in Leerdam, in goede samenwerking met SKCN. Het Kristal is gestart als dependance van De Hobbitstee in Leerdam. In 2017 zijn Het Kristal en De Wilgenhoek samen op 1 locatie gehuisvest.

Duidelijk is de stabilisatie van het aantal leerlingen te zien. Voor de komende jaren is dit ook de verwachting. O2A5 ziet een stijging van het marktaandeel van het openbaar onderwijs in de onderbouw.

1.4 Belangrijke elementen van het in 2017 gevoerde beleid

De organisatie is volop in beweging. Belangrijke ontwikkelingen in 2017 waren onder meer:

- het strategisch beleidsplan is voorbereid voor de jaren 2018-2021. Gekozen is voor een vernieuwende en eigentijdse vorm voor het plan. Zie verder hoofdstuk 3;
- passend onderwijs en het verder vormgeven van het prestatiegericht werken op de scholen. Een belangrijk speerpunt van de afgelopen jaren dat in 2017 kwantificeerbare resultaatverbeteringen moest opleveren;
- de scholen laten voldoen aan de wet op het onderwijstoezicht, zodat alle scholen beschikken over een door de inspectie te kwalificeren basisarrangement;
- de interne audits gericht op een zorgvuldige controle van zaken die de wetgever verplicht stelt. Men kan hierbij denken aan bijvoorbeeld het schoolondersteuningsprofiel, afstemming op verschillen in ontwikkeling van kinderen, maar ook aan kwaliteitsborging;
- de implementatie van de gewijzigde managementstructuur;
- de implementatie van de gewijzigde school- en klassenorganisatie;
- het intensiveren van de samenwerking met de schoolbesturen in de regio i.v.m. de krimp in de regio.

1.4.1 Realisatie van de beleidsdoelen organisatie

De beleidsdoelen die in de kaderbrief zijn opgenomen zijn voor een belangrijk deel afgeleid van het strategisch beleidsplan 'Anders organiseren voor de toekomst 2014/2017'.

De volgende doelen zijn gerealiseerd:

Anders organiseren

- Binnen een regio/gemeente zijn er scholen die samenwerken in onderwijsteams.
- Het is duidelijk hoe de toekomstige onderwijsteams samengesteld zijn, welke teams worden samengevoegd.
- Het is duidelijk op welke wijze vanuit het bestuursbureau zal worden aangestuurd.
- Nieuwe functies zijn beschreven.

Leren van en met elkaar

- Binnen ieder onderwijsteam is van en met elkaar geleerd.
- Gezamenlijke scholing, intervisie en collegiale consultatie werd schooloverstijgend georganiseerd.
- Er zijn 'leerkringen' geformeerd.

Tevredenheid

- Directeuren tevredenheid m.b.t. bestuursbureau is 80% of meer.
- Tevredenheid medezeggenschap werd zowel op schoolniveau als bestuursniveau besproken en is 80% of meer en wordt voor de GMR mede bepaald door de proactieve doelstelling van de GMR.
- Klachten zijn binnen een week in behandeling genomen en zo spoedig mogelijk afgewerkt door de klachtencommissie.

Communicatie

- Scholen en bestuur hebben concrete acties m.b.t. public relations ingezet.

1.5 Invloed vanuit de gemeentes

De samenvoeging van een groot aantal gemeentes in het gebied waar onze 25 scholen staan heeft een behoorlijke politieke impact. Scholen en het bestuur hebben daar in het jaar 2017 last van gehad. Dit zal ook in 2018 nog het geval zijn.

1.6 Duurzaamheid en maatschappelijk verantwoord ondernemen

Duurzaamheid:

Binnen ons onderwijs leren wij onze leerlingen beter te functioneren in onze samenleving. Daarnaast besteden we in de lessen aandacht aan verantwoord omgaan met mensen en natuurlijke hulpbronnen, natuur en milieu. Energiebesparing is een punt van blijvende aandacht. Bij nieuwbouw en verbouw van onze scholen zijn we alert op de gebruikte materialen. Hetgeen betekent dat we kritisch zijn op de bedrijven met wie we samenwerken en dat wij ons telkenmale de vraag stellen of we integer en verantwoord aanbesteden.

Maatschappelijk verantwoord ondernemen betekent:

- goede arbeidsomstandigheden bevorderen voor al onze medewerkers in het kader van werkdrukreductie;
- ideeën van medewerkers gebruiken voor verbetering bedrijfsvoering eveneens o.a. in het kader van werkdrukreductie;
- aandacht voor persoonlijke ontwikkeling medewerkers volop terug te vinden in de gesprekkencyclus en het scholingsbeleid;
- medewerkers ruimte geven tot combineren van werk en zorg of andere maatschappelijke taken;
- medewerkers in dienst nemen die minder kansen hebben op de arbeidsmarkt is ook dit jaar van toepassing, het uitvoering geven aan de participatie wet staat voor 2018 op de planning. Dit is dit jaar niet gelukt;
- aanbieden van leer- of werkervaringsplaatsen is in 2017 niet aan de orde geweest.

We hebben als maatschappelijke instelling de plicht verantwoord te ondernemen. Ons gedrag moeten we altijd kunnen verantwoorden in het licht van onze maatschappelijke opdracht.

2

Governance

Het bevoegd gezag concentreert zich op haar kerntaak: besturen (het nemen van beleidsbeslissingen). Besturen is een middel om bij te dragen aan het realiseren van kwalitatief hoogwaardig onderwijs op de scholen.

2.1 Ontwikkelingen op het gebied van governance

De structuur is dit jaar ongewijzigd. Er zijn inmiddels wel enkele nieuwe toezichthouders aan de raad toegevoegd. Jaarlijks evalueert de raad van toezicht haar eigen werkwijze alsmede de governance structuur. Er is op basis van deze evaluatie bij bestuur en rvt geen reden om de governance aan te passen. Wel heeft men besloten om de werkwijze ten opzichte van de stakeholders aan te passen. De contacten zijn met een aantal stakeholders wat ad hoc van karakter, wij zijn voornemens deze contacten meer te structureren.

2.2 Code Goed Bestuur Primair Onderwijs

O2A5 is lid van de brancheorganisatie voor het primair onderwijs, de PO-Raad. Zoals alle leden van de PO-Raad, heeft O2A5 de Code Goed Bestuur Primair Onderwijs vastgesteld. In deze code zijn basisprincipes vastgelegd omtrent professionaliteit van bestuurders en managers in het primair onderwijs. De code wordt gehanteerd als leidraad. Jaarlijks wordt in dialoog met de raad van toezicht gekeken of de organisatie voldoet aan de in de code gestelde rechtmatigheid.

Binnen de raad heeft één van de leden de taak om regelmatig te bepalen of het bestuur zich adequaat kwijt van de rechtmatigheidsstaak. Bestuur en raad zijn van mening dat de code genoegzaam wordt nageleefd.

2.3 Horizontale verantwoording

Er is sprake van een goed functionerend intern beheersings-en controle systeem.

De organisatie is 'in control': de processen en procedures zijn zodanig ingericht, dat alle relevante risico's tijdig worden gesignaleerd en passende maatregelen worden genomen om deze risico's en de gevolgen daarvan te beheersen.

De organisatie is zich bewust van haar verantwoordingsplicht en neemt deze plicht uiterst serieus.

Een goed leesbaar en complete jaarverantwoording alsmede verantwoording gedurende het jaar staat hoog in het vaandel. De verslagen en stukken van bestuursvergaderingen, en het hele medezeggenschapsgebeuren is via de website publiek toegankelijk.

Met de wethouders van de gemeenten wordt minimaal twee maal per jaar gesproken.

Jaarlijkse bezoeken aan voltallige gemeenteraden zijn een goede gewoonte.

Frequent contact met voorschoolse, buitenschoolse voorzieningen zijn aan de orde. Ook met alle scholen voor voortgezet onderwijs in de regio is contact.

Stakeholders

- Leerlingen en ouders zijn de basis van ons bestaan. Voor hen geven we het onderwijs en alle overige processen komen hieruit voort.
- Onze medewerkers brengen kennis en ervaring in, om de gewenste onderwijskwaliteit te kunnen leveren. Ze voeren het primaire proces (onderwijs) en de secundaire processen (ondersteuning) uit.
- Het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap levert ons per leerling de zo noodzakelijke bekostiging.
- Gemeenten zijn in onze regio belangrijke partners. Voor hen verzorgen we het openbaar onderwijs zoals dat in de grondwet is bepaald. Met hen geven we handen en voeten aan het lokale en regionale educatieve beleid.
- Kinderopvangorganisaties zijn belangrijke partners die een aanzienlijk deel van de basis leggen voor de kinderen waar wij vervolgens acht jaar mee verder gaan.
- Scholen voor voortgezet onderwijs waar onze leerlingen instromen zijn een partij waarmee we frequent het overleg voeren om een soepele overgang mogelijk te maken.
- De stichting Transvita, zodat we kunnen beschikken over voldoende, goed gekwalificeerde en vitale leerkrachten bij vervangingsvragen.
- De verschillende schoolbesturen in onze regio, zorgen middels een samenwerkingsovereenkomst voor behoud van kleine onderwijslocaties.
- De samenwerkingsverbanden Driegang en Profi Pendi zijn partijen die met en voor ons zorg dragen voor een dekkend netwerk van ondersteuningsvoorzieningen. Bovendien verzorgen we met hen scholing en intervisie voor onze eigen medewerkers.

3

Onderwijs

3.1 De belangrijkste ontwikkelingen van het afgelopen jaar

Ontwikkeling nieuw strategisch beleidsplan

Dit jaar is het strategisch beleidsplan voorbereid voor de jaren 2018-2021. Gekozen is voor een vernieuwende en eigentijdse vorm voor het plan. Er zijn zeven thema's, die beknopt zijn beschreven. Door de dialoog aan te gaan over deze thema's willen we een continu proces van ontwikkeling en verbinding aangaan. Een dialoog onder elkaar, als medewerkers, met ouders, leerlingen, samenwerkingspartners en andere stakeholders. Daarmee wordt beleid bij alle O2A5 scholen *bij de tijd, open, boeiend en passend*.

Gedurende het proces willen we regelmatig de meningen van collega's, ouders en stakeholders vragen, omdat we willen leren van elkaar en willen toetsen of wat beoogd wordt, overeenkomt met de behoefte van de doelgroep.

Passend onderwijs

Door SWV Driegang (kamer EC Rotonde) is aan enkele scholen personeel beschikbaar gesteld om inclusief onderwijs en inclusieve groepen te realiseren. Zo konden kinderen met beperkingen worden begeleid binnen de reguliere basisschool. Middels een door het SWV toegekend Onderwijzorgbudget (OZB) hebben de scholen extra tijd voor inzet van interne begeleiding en in een aantal gevallen ook extra tijd voor begeleiding van leerlingen kunnen realiseren.

Cluster Molenwaard en cluster Vianen/Zederik zijn voor de scholen binnen het samenwerkingsverband Driegang een samenwerking aangegaan voor het realiseren van het project Leergemeenschap Inclusieve Praktijken. Hoofddoel is alle kinderen binnen een cluster op te vangen en minimaal door te verwijzen, met inzet van extra personeel en gebruikmakend van de eigen expertise.

Tevens worden enkele scholen ondersteund vanuit EC Rotonde bij het organiseren van meerbegaafdentrajecten.

De scholen binnen SWV Driegang (kamer EC Rotonde) kennen een zeer laag verwijzingspercentage naar het SBO en een zeer laag verwijzingspercentage naar het VSO. In 2017 werden er zeven TLV's (Toelaatbaarheidsverklaringen) afgegeven voor doorstroom naar SBO of VSO. Onze Viaanse scholen binnen Profi Pendi hadden in 2017 eveneens een zeer lage verwijzing; dit jaar werd één leerling verwezen.

Ons bestuur kende één thuiszitter; de Raad voor de kinderscherming is hier bij betrokken.

Er zijn in enkele scholen specifieke faciliteiten opgezet voor kinderen die meer uitdaging nodig hebben.

In Giessenlanden krijgt op woensdagen een geselecteerde groep leerlingen les in de Plusklas Giessenlanden. Zowel in cluster Molenwaard als in cluster Vianen/Zederik is in augustus een fulltime klas voor hoogbegaafde leerlingen van start gegaan.

TaalRijk en De Taaltuin

Onder de verantwoordelijkheid van O2A5 werd ook dit jaar, met volledige subsidie van de gemeente Leerdam, TaalRijk, georganiseerd, een schakelklas die zich volledig richt op het wegwerken van taalachterstanden bij jonge kinderen voor wie voor- en vroegschoolse educatie te weinig effect heeft gehad. Een TaalRijk-jaar loopt van februari (groep 2) tot februari (groep 3). Er wordt met name gebruik gemaakt van het programma Logo3000. Evenals voorgaande jaren zijn de resultaten positief.

Samen met stichting LOGOS, dat ook een dergelijke schakelklas organiseerde, is gewerkt aan het opzetten van één nieuwe, gezamenlijke schakelklas. Die klas zal, onder de naam De Taaltuin, in maart 2018 van start gaan. De gemeente Leerdam zal deze klas subsidiëren.

Combinatiefuncties

In alle gemeenten waar O2A5 scholen heeft, zijn combinatiefunctionarissen actief. Met combinatiefuncties wordt de verbinding en samenwerking tussen onderwijs, sport en cultuur versterkt. Zo streven we ernaar het aanbod van sport (zowel binnen- als buitenschools) en cultuur te verrijken en op elkaar af te stemmen.

Tussenschoolse opvang

Zeven scholen werken met een continuïteitsrooster waardoor tussenschoolse opvang niet nodig is. Het gaat om Hendrik van Brederode, De Wiekslag, De Wilgenhoek, De Gaard locatie Tijn Uilenspiegel, De Tuimelaar (vanaf 21 augustus 2017) De Stapsteen en De Sterrenkijker locatie Leerdam. Op enkele scholen is een oriëntatie op andere schooltijden gaande.

Voor de scholen De Ammers, De Lingewaard, De Tuimelaar (tot 21 augustus 2017) en De Knotwilg wordt de tussenschoolse opvang verzorgd door Wasko. Voor De Boomgaard wordt dit gedaan door ONS Stekkie. Alle overige scholen organiseren zelf de tussenschoolse opvang met inzet van vrijwilligers.

Innovatiefonds

Scholen worden gestimuleerd om nieuwe ontwikkelingen aan te gaan en kunnen daartoe een beroep doen op het Innovatiefonds. In 2017 zijn twee aanvragen gehonoreerd. De Lingewaalse scholen leren werken met het programma SEL (sociaal emotioneel leren) en voeren de methode Kwink in. De Sterrenkijker locatie Kedichem onderzoekt wat in de kleine school een juiste organisatievorm en een passende teamsamenstelling is. Twee andere projecten lopen door in 2018: de ontwikkeling van een IKC (Het Kristal) in Leerdam en werken volgens de SlimFit-werkwijze in de scholen van cluster Giessenlanden.

Subsidie vrijroosteren leraren

Voor scholen met minimaal 30% en maximaal 50% gewichten-leerlingen kon voor 2017-2019 een subsidie worden aangevraagd voor het vrijroosteren van leraren voor deelname aan coachingsactiviteiten en het gericht ondersteunen van achterstandsleerlingen. Deze subsidie is aan O2A5 toegekend. In de laatste maanden van 2017 zijn de voorbereidingen gedaan, zodat dit project op zowel Het Mozaïek als De Gaard locatie Tijn Uilenspiegel kan worden uitgevoerd in 2018 en 2019.

Doorstroomsubsidie po-vo

Door stichting OVO is subsidie aangevraagd voor het verbeteren van de doorstroom van leerlingen vanuit het primair onderwijs naar het voortgezet onderwijs. Voor het project dat het Omnia College wil aangaan met onder andere O2A5-scholen in Giessenlanden en Leerdam is toekenning verleend. Belangrijkste doel van het programma is te voorkomen dat leerlingen met potentie vanwege een taalachterstand onder hun niveau dreigen in te stromen in het voortgezet onderwijs.

3.2 Verwachte toekomstige ontwikkelingen

Komende jaren zullen de programma's voor het vrijroosteren van leraren en de doorstroomsubsidie worden uitgevoerd.

Binnen cluster Giessenlanden wordt mogelijk per 1 januari 2019 ook een fulltime hoogbegaafdengroep opgezet.

In meerdere scholen vindt er een oriëntatie plaats op het werken in units.

3.3 Onderwijsprestaties

Opbrengsten en resultaten

Dit jaar is door 7 scholen gebruik gemaakt van de Centrale Eindtoets, door 9 scholen van de IEP en door 9 scholen van Route 8.

Bij het beoordelen zijn de resultaten afgezet tegen de normen van de Inspectie van het onderwijs, zoals die genoemd zijn in de 'Regeling leerresultaten PO 2014'.

Van de 25 scholen hebben er 5 onder de ondergrens van de referentiegroep gepresteerd, 12 behaalden een voldoende resultaat (tussen onder- en bovengrens) en 8 scholen scoorden boven de bovengrens.

2 scholen scoorden voor de tweede maal op rij goed waarvan 1 school zelfs voor de derde maal op rij. 1 school scoorde de afgelopen twee jaar onder het gemiddelde.

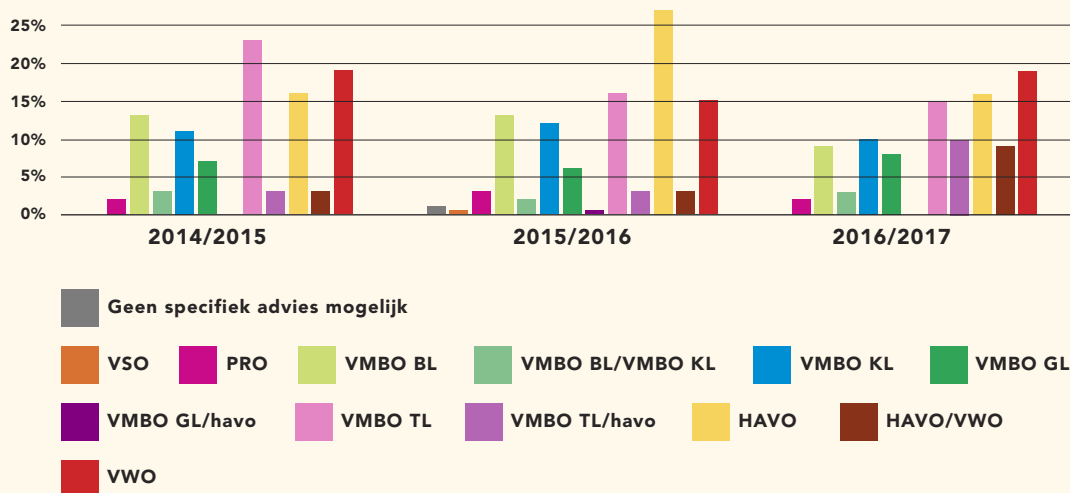
De doelstelling dat de resultaten van alle scholen minstens gelijkwaardig zijn aan het niveau van scholen met een vergelijkbare leerlingpopulatie is hiermee niet gehaald.

Volgens de beoordelingssystematiek van de inspectie – kijkend naar de eindresultaten over drie jaar – krijgen wel alle scholen het oordeel voldoende en 1 school komt in aanmerking voor het predicaat goed.

Doorstroom naar voortgezet onderwijs

In 2017 waren de eindadviezen als volgt:

Schooladvies per schooljaar in procenten

Opvallend is dat in 2017 minder meervoudige schooladviezen vmbo tl/havo zijn gegeven en meer havo/vwo dan in de twee voorgaande jaren. Verder vonden er geen adviezen richting vso plaats en minder adviezen voor pro en vmbo bl.

Voor 2,4% van de leerlingen (11 in aantal) is het advies herzien na de uitslag van de eindtoets. Voor 79 leerlingen werd het schooladvies niet herzien ondanks een hoger toetsadvies.

3.4 Onderwijskundige- en onderwijsprogrammatische zaken

Onderwijskundig beleid

De afzonderlijke clusters stelden binnen de kaders van het Strategisch beleidsplan van O2A5 een meerjarenplan op waarin de gezamenlijke ambities voor de scholen binnen het cluster zijn verwoord.

Op basis van het vierjarig schoolplan en het clusterplan zijn de voornemens per school verder uitgewerkt en geactualiseerd in een schooljaarplan voor 2017-2018.

De verantwoording voor de behaalde resultaten zijn te vinden in het jaarverslag per school.

Door steeds planmatig te werken, zorgen de scholen voor continuïteit van het onderwijsvernieuingsproces. In 2017 lag de aandacht in veel scholen bij het invoeren van werken met tablets en in een aantal scholen is unitonderwijs gerealiseerd of worden stappen in die richting gezet.

Ook lag in alle scholen de aandacht bij het verzorgen van passend onderwijs. Door verbeterd klassenmanagement, interne begeleiding en zorgarrangementen zijn de scholen in hoge mate in staat kinderen met leerachterstanden en beperkingen zelf op te vangen.

Voor leerlingen met grote leerachterstanden worden ontwikkelingsperspectieven opgesteld. Daardoor stromen nog maar weinig leerlingen uit naar speciaal basisonderwijs en voortgezet speciaal onderwijs.

3.5 Over de grens

De belangrijkste ontwikkelingen

Binnen Prinses Wilhelmina wordt Engels in alle groepen aangeboden. De school voldoet aan de eisen van de **Early Bird**standaard na het eerste jaar.

Met subsidie van het Europees Platform is ook De Zandheuvel bezig met de invoering van Engels in de hele school. Ook daar wordt gebruik gemaakt van de methodiek en materialen van Early Bird. Het streven van De Zandheuvel is om in 2018 een volledig erkende vvtoE-school (vroeg vreemdetalenonderwijs Engels) te zijn.

Naast deze scholen is inmiddels het merendeel van de andere scholen Engels breder gaan aanbieden, variërend van groep 1 t/m 8, groep 3 t/m 8 en groep 5 t/m 8.

Een aantal onderwijsassistenten die via het samenwerkingsverband Driegang in onze scholen werkt, heeft deelgenomen aan een studiereis naar België waarbij de focus lag op co-teaching in inclusieve groepen.

4

Kwaliteitszorg

O2A5 werkt op basis van een kwaliteitshandboek voor de totale organisatie, toegespitst op het bestuursbureau en het managementteam. Het INK-model vormt hiervoor de basis. Over de resultaten en de kwaliteit scholen moet verantwoording worden afgelegd aan ouders en aan de overheid via de Inspectie van het onderwijs. Iedere school heeft daartoe in jaarplannen per schooljaar de beleidsvoornemens concreet uitgewerkt, gebaseerd op het meerjarenschoolplan en de bestuurlijke kaderbrieven. Daarbij is rekening gehouden met resultaten uit voorgaande jaren op het gebied van onderwijsontwikkeling en leerlingenopbrengsten. Over het schooljaar 2016-2017 is door iedere school bovendien een jaarverslag geschreven. De schoolplannen en -gidsen voldoen aan de wet- en regelgeving. Op basis van analyses van de leerlingpopulatie, de leerresultaten en tevredenheidpeilingen worden onderwijstijd, leerstofaanbod, instructie en verwerking afgestemd en aangepast. Hierbij werd ook gebruik gemaakt van het kwaliteitszorgprogramma Integraal. Tijdens managementgesprekken bespreekt de directeur bestuurder met de clusterdirecties de voortgang van de ontwikkeling van de scholen en de onderwijsopbrengsten.

Audits

Om zicht te krijgen op de onderwijskwaliteit van de scholen worden er daarom sinds 2009 audits uitgevoerd door de senior beleidsmedewerker onderwijs. Het actuele onderzoekskader voor het toezicht vormt het uitgangspunt bij deze audits. Dit jaar werden reguliere audits uitgevoerd op De Hobbitstee, De Stapsteen, De Lingewaard en De Boomgaard. De Rietput werd bezocht om de schoolontwikkeling te volgen in vergelijking met de situatie in mei 2016 bij de voorgaande audits.

Leerlingvolgsysteem

Alle scholen maken, naast de methodegebonden toetsen, gebruik van het Cito-leerlingvolgsysteem en van het programma ParnasSys. Hierdoor is het maken van analyses gemakkelijk en zijn de onderwijsopbrengsten te vergelijken. In alle scholen worden de meest actuele toetsen gebruikt.

De scholen maken na de tussentoetsen in januari en juni analyses van de resultaten op groeps- en schoolniveau en veelal ook op leerlingniveau. Op bovenschools niveau wordt een analyse gemaakt van de eindopbrengsten (zie 3.3) en van de tussenopbrengsten.

Alle scholen maken gebruik van een volgsysteem voor de sociaal-emotionele ontwikkeling.

Vensters PO

Met ingang van het najaar van 2013 verantwoorden onze scholen zich ook via Vensters PO. Dit is een landelijk project waarbij cijfermatige informatie verzameld wordt in één systeem en vervolgens op een eenduidige en toegankelijke manier wordt gepresenteerd. Het gaat om gegevens op het gebied van schoolprofiel, resultaten, waardering en bedrijfsvoering. De gegevens in Vensters PO zijn voor een deel afkomstig van DUO en de Inspectie van het onderwijs. De scholen hebben zelf de informatie aangevuld en van een extra toelichting voorzien. De gegevens zijn bereikbaar via www.scholenopdekaart.nl.

Voor alle O2A5-scholen geldt dat alle rubrieken gevuld zijn, omdat wij een goede informatievoorziening en verantwoording van belang achten.

Inspectie

In 2017 werden 2 scholen bezocht door de Inspectie van het onderwijs.

Bij deze onderzoeken werd geen totaaloordeel gegeven, maar wel per standaard een beoordeling. In de scholen werd het onderwijs als voldoende gezien. Een aantal standaarden werd zelfs als goed beoordeeld. Een overzicht van de oordelen op de standaarden:

	Zwak	Voldoende	goed
De Wiekslag		8	2
Het Mozaïek		7	3

Uit het rapport van De Wiekslag:

'De leerlingen en ouders zijn goed te spreken over de school en de teamleden zijn er trots op hoe zij werken aan vernieuwingen. Het aanbod is voor de leerlingen uitdagend en interessant. Ten slotte geeft de kwaliteitszorgcyclus goed en realistisch weer wat de school wil bereiken.'

Uit het rapport van Het Mozaïek:

'De kwaliteit van het onderwijs op basisschool Het Mozaïek is op de meeste standaarden van voldoende kwaliteit. Op de standaarden Zicht op ontwikkeling, (Extra) ondersteuning en Pedagogisch klimaat is de beoordeling 'goed' gegeven. Daarom behoudt de school het basisarrangement.'

Alle scholen van O2A5 hebben een basisarrangement.

Veiligheidsbeleid

Iedere school heeft een veiligheidsplan opgesteld. Eenmaal per jaar wordt dit geëvalueerd. Er zijn afspraken gemaakt over de jaarlijkse monitoring van de veiligheidsbeleving van leerlingen. Ouders en personeel zullen tweejaarlijks worden bevraagd via de tevredenheidpeilingen.

Protocol schorsing en verwijdering

Het protocol is in overeenstemming gebracht met de Wet passend onderwijs. Bij de zorgplicht past geen time out-constructie. Nu wordt alleen gesproken van schorsing en verwijdering.

4.1 Verwachte toekomstige ontwikkelingen

In schooljaar 2018-2019 zal een bestuursonderzoek door de inspectie plaatsvinden en zullen enkele scholen bezocht worden.

Ten aanzien van kwaliteitszorg in de scholen zal in 2018 een oriëntatie plaatsvinden op een ander systeem.

4.2 Afhandeling van klachten

Vertrouwenspersoon

In overeenstemming met de klachtenprocedure beschikt O2A5 over een vertrouwenspersoon die bij klachten functioneert als aanspreekpunt. De vertrouwenspersoon gaat na of door bemiddeling tot een oplossing kan worden gekomen. De vertrouwenspersoon begeleidt degene met een klacht desgewenst bij de verdere procedure en verwijst in voorkomende gevallen naar andere instanties.

Door het bestuur is de heer F. de Bruijn benoemd tot onafhankelijk vertrouwenspersoon van O2A5. Hij is in 2017 eenmaal aangesproken als vertrouwenspersoon.

Klachtenregeling

De klachtenregeling werd geactualiseerd.

Klachten en klachtafhandeling

Klachten worden binnen een week in behandeling genomen en zo spoedig mogelijk afgewerkt door de klachtencommissie. In het verslagjaar 2017 heeft de directeur bestuurder van O2A5 vier klachten ontvangen. Deze vier klachten zijn naar tevredenheid van alle partijen opgelost.

5

Personeel

£

01

9

6

Het primair onderwijs is een sector waarin mensen hun betrokkenheid bij kinderen en onderwijs vormgeven. Die betrokkenheid en inzet verdient een cao die alle medewerkers in het primair onderwijs de ruimte geeft om hun werk goed te doen en die ook voldoende waardering geeft voor de inspanning.

Beloningen

Landelijke stakingen brengen onvrede over beloning en ervaren hoge werkdruk onder de aandacht van de politiek en de samenleving. Binnen O2A5 wordt beloond conform de mogelijkheden van de cao-po.

Werkdruk

Vermindering van werkdruk heeft binnen de mogelijkheden van bestuur, team en de individuele leerkracht veel aandacht. Vanaf februari 2016 tot juni 2017 is dagelijks door een representatieve groep leerkrachten bijgehouden hoeveel werkelijke uren aan de verschillende taken zijn besteed. Na deze periode tijdschrijven is op basis van de eindanalyse een aanbeveling voor vermindering werkdruk opgesteld. In januari 2018 is gestart met een werkgroep die de opdracht heeft met deze analyse en aanbevelingen het huidige kaderstellend taakbeleid te herzien en te komen met een advies om vermindering van werkdruk te realiseren.

Duurzame inzetbaarheid

De inzet van de uren duurzame inzetbaarheid wordt besproken tussen directeur en werknemer. Inzicht en gebruik van de mogelijkheden zoals coaching krijgen steeds meer vorm.

Levensfasebewust personeelsbeleid

In elke levensfase kan zich een situatie voordoen die van invloed is op het functioneren en welzijn van personeel. Daar waar een raakvlak is met werk zal in persoonlijk overleg door de leidinggevende en werknemer in samenwerking met de afdeling Personeel gezocht worden naar maatwerk. Dit kan heel divers zijn, hierbij valt te denken aan een aanpassing van de werkplek, aan loopbaantrajecten of het gebruik maken van verlofmogelijkheden die de cao biedt. Uitgangspunt hierbij is dat verantwoordelijkheid blijft waar deze hoort te liggen, om zo te komen tot een juiste balans tussen goed werkgeverschap en goed werknemerschap.

In 2016 is beleid ontwikkeld voor O2A5 over interne coaching binnen ons bestuur. De GMR heeft hiermee ingestemd. Met ingang van het schooljaar 2017-2018 is een interne coach aangesteld voor 0,4 fte voor de duur van één jaar (pilotjaar). De focus van de interne coach ligt bij het begeleiden van beginnende leerkrachten en leerkrachten, die intern zijn gemobiliseerd. Daarnaast zal de interne coach beleid ontwikkelen voor introductie en begeleiding van vervangers in de school. Ook zal de interne coach worden ingezet voor een eerste begeleiding in geval van functioneringsproblemen, ziekteverzuim of preventieve ziekteverzuimbegeleiding. Na de evaluatie van dit pilotjaar wordt bepaald of de interne coach in de komende schooljaren wordt ingezet.

Funcitiemix

Conform afspraak van de minister van OCW en sociale partners moet per 1 augustus 2014 per school minimaal 30% van de leraren in een LB functie en 2% in een LC functie zijn benoemd binnen O2A5. Op bestuursniveau is dat minimaal 46% (dit ligt hoger doordat binnen O2A5 geen LC functies worden ingevuld). Eind 2016 kwam het gemiddelde percentage van besturen van vergelijkbare grootte uit op een percentage van 26,7% in LB en 0,5% in LC (bron: www.database-functiemix.nl).

Binnen O2A5 is het percentage van 46% te hoog bevonden en heeft het bestuur de einddoelstelling vastgesteld op 29% eind 2018, zodat gemiddeld een op de drie leerkrachten een LB-functie vervult binnen de scholen. In de kaderbrief 2017 is een tussendoelpercentage bepaald van 24% in LB. Deze doelstelling is met 23,6% in LB nagenoeg behaald.

Overzicht ten doel gestelde functiemix binnen O2A5:

Aantal leerkrachten	LB realisatie 31-12-2016 29%	LB doel 31-12-2017	LB realisatie 31-12-2017	LB doel 31-12-2018*
in LA	127,5 fte	122,6 fte	122,8 fte	114,1 fte
in LB	33,8 fte (21%)	38,7 fte (24%)	37,9 fte (23,6%)	46,6 fte (29%)

Dit betekent dat (* bij een gelijkblijvend personeelsbestand) in 2018 nog 8,7 fte van de leerkrachten benoemd moeten zijn in een LB-functie, zodat per 2019 een op de drie leerkrachten een LB-functie vervult binnen de scholen.

De functiemix geeft de mogelijkheid voor carrièreperspectief aan de leerkracht en het biedt de mogelijkheid voor het ontwikkelen van de nodige specialismes binnen de school. In de komende jaren stelt O2A5 zich mede ten doel om te komen tot een evenwichtige spreiding van LB functies en specialismes over de clusters binnen O2A5.

Scholing

Onze mensen bepalen de kwaliteit van de organisatie en de kwaliteit van het onderwijs. Door te investeren in hun kennis en vaardigheden zorgen we voor een hoog onderwijsniveau. Binnen ons personeelsbeleid komen de individuele belangen van onze werknemers en onze organisatiebelangen bij elkaar. Wij geloven in een wisselwerking: goed werkgeverschap leidt tot gedreven werknemers en zo tot een hoog onderwijsniveau.

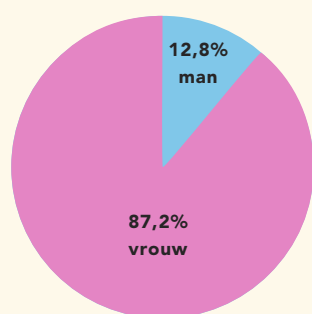
Scholing, zowel individueel als in teamverband, levert een belangrijk aandeel in de professionele ontwikkeling van de medewerkers en daarmee aan de kwaliteit van het onderwijs. De ontwikkelingsdoelen van de school zijn in het schooljaarplan vastgesteld. Een zorgvuldige afweging tussen de professionele ontwikkelingswensen van de werknemer en de ontwikkelingsdoelen van de organisatie vindt plaats tijdens het functioneringsgesprek.

De organisatie van na- en bijscholing is uitgegroeid tot een samenwerkingsvorm: De Regio Academie. Hierin participeren het samenwerkingsverband Gorinchem e.o. VO-SVO 41-01, SWV 41-02 Rivierenland Midden Nederland, Federatief SWV WSNS Regio 41-07. Veel medewerkers nemen deel aan cursussen en workshops uit het rijke aanbod. Ook blijft het in 2017 mogelijk voor al het personeel om gebruik te maken van E-learning middels de Heutink O2A5 Academie. Medewerkers van O2A5 hebben toegang tot een online leeromgeving waar gerichte nascholing kan worden gevolgd.

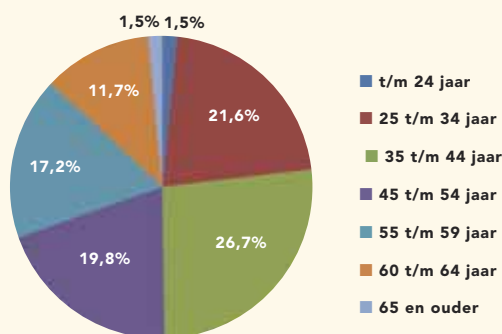
Opbouw personeelsbestand

Op 31 december 2017 werken 273 medewerkers bij O2A5 met een vaste of een tijdelijke aanstelling. Hieronder treft u een specificatie naar leeftijdscategorie en specificatie vrouw/man.

Man/vrouw verdeling op 31-12-2017

Leeftijdsopbouw op 31-12-2017

Binnen O2A5 is van het totale personeelsbestand 12,8% man en 87,2% vrouw. De verdeling in de categorie clusterdirectie is 67% man en 33% vrouw.

Functieboek

Het Functieboek O2A5 bevat een overzicht van de functies die bij O2A5 beschikbaar zijn en biedt daarmee inzicht in de loopbaanmogelijkheden binnen O2A5. In 2017 is het functieboek uitgebreid met de functie beleidsmedewerker communicatie, interim directeur en coach. De nieuwe functies zijn via het FUWA systeem gewaardeerd en hebben de instemming van de GMR. Op schoolniveau wordt tijdens de formatiegesprekken vastgesteld in welk aantal en in welke omvang de functies uit het functieboek worden ingezet. Zo ontstaat het functiebouwwerk per school, alle functiebouwwerken samen leiden tot het functiebouwwerk op bestuursniveau. Het kan zijn dat als gevolg van krimp besloten wordt minder formatie op een functie in te zetten, waardoor het functiebouwwerk kleiner wordt (b.v. er worden minder leerkrachten ingezet). Ook is mogelijk dat een directeur ervoor kiest om na natuurlijk verloop een bepaalde functie niet opnieuw in te zetten binnen de school.

Per 31-12-2017 zijn onderstaande functies aanwezig:

Functies		Totaal
Clusterdirecteur* incl. 0,5 interim directeur	Aantal personen	14
	Bezetting (wtf)	11,8326
Leraal LA	Aantal personen	175
	Bezetting (wtf)	123,7938
Leraar LB	Aantal personen	50
	Bezetting (wtf)	38,1967
Coach	Aantal personen	1
	Bezetting (wtf)	0,4640
Onderwijsassistent	Aantal personen	8
	Bezetting (wtf)	4,8704
Lerarenondersteuner	Aantal personen	2
	Bezetting (wtf)	1,4366
Administratief medewerker	Aantal personen	11
	Bezetting (wtf)	6,7706
Conciërge	Aantal personen	3
	Bezetting (wtf)	1,7810
Secretariaat	Aantal personen	1
	Bezetting (wtf)	0,8000
Personele administratie	Aantal personen	2
	Bezetting (wtf)	1,130
Financiële administratie	Aantal personen	2
	Bezetting (wtf)	0,9300
Communicatie medewerker	Aantal personen	1
	Bezetting (wtf)	0,4000
ICT-medewerker	Aantal personen	1
	Bezetting (wtf)	0,8632
Beleidsmedewerker	Aantal personen	2
	Bezetting (wtf)	1,0000
Senior beleidsmedewerker	Aantal personen	3
	Bezetting (wtf)	2,1902
Controller	Aantal personen	1
	Bezetting (wtf)	1,0000
Bestuurder	Aantal personen	1
	Bezetting (wtf)	1,0000

*Incl. 0,8 externe inzet clusterdirecteur

Ziekteverzuim

Het ziekteverzuimpercentage van 2017 (exclusief de overgangsmaand september 2017 van Helder naar Groenendijk) bedraagt 7,69%. Het streefpercentage van 2017 is vastgesteld op 7,5%. Het is niet gelukt om het streefpercentage te halen, maar er is in 2017 hard gewerkt om meer grip te krijgen op het verzuim. Dit doel lijkt gerealiseerd en daarom is het belangrijk om in 2018 de focus te leggen op het voorkomen van verzuim.

De hoogte van het ziekteverzuim van O2A5 van 2017 heeft diverse oorzaken. Zo kunnen bijvoorbeeld veel oorzaken van de verzuimcasussen niet worden beïnvloed. Van de gemiddeld 22 verzuimcasussen zijn er ongeveer 10 beïnvloedbaar. De hoge werkdruk in het primair onderwijs en de vele kleine scholen binnen O2A5 zorgen voor extra druk op de kleine teams. Daarnaast wordt de werkdruk verhoogd door de huidige vervangingsproblematiek.

In 2017 lag de focus bij het verstevigen van het eigenaarschap en bewustwording van leidinggevenden/casemanagers van de inhoudelijke en procedurele rol. Duidelijk is geworden dat de leidinggevenden/casemanagers hun inhoudelijke rol als casemanager veelal goed beheersen. Voor wat betreft de procedurele rol ligt er een verbeterpunt.

In 2017 is ook de dienstverlening van de Arbo Unie aangepast. Zo vinden de verzuimspreekuren van de Arbo Unie wekelijks plaats op de scholen (1 school per cluster) en wordt het sociaal medisch overleg (SMO) op cluster-niveau georganiseerd (elke week 1 cluster). Daarnaast wordt directe ondersteuning en begeleiding aangeboden aan leidinggevenden/casemanagers, bijvoorbeeld bij moeilijke gesprekken met zieke medewerkers. De aangepaste dienstverlening van de Arbo Unie wordt voortgezet in 2018.

We zien ten opzichte van 2016 een positieve ontwikkeling. De doelstellingen die in 2017 zijn opgesteld hebben een beoogd effect voor de langere termijn. Om het verzuimpercentage duurzaam te kunnen verlagen is een 'langere adem' nodig. De doelstellingen uit 2017 zullen in 2018 worden voortgezet, aangevuld met actiepunten uit de verzuimanalyse 2017.

5.1 De belangrijkste ontwikkelingen

Bestuursformatieplan en werkgelegenheidsgarantie

In mei 2017 heeft O2A5 opnieuw een werkgelegenheidsgarantie voor drie schooljaren afgegeven voor personeel dat in vaste dienst is benoemd en voor medewerkers met een (verlengde) tijdelijke aanstelling met uitzicht op een vast dienstverband.

Gezien de daling van het aantal leerlingen die al een aantal jaren gaande is, is het een mooi resultaat dat het natuurlijk verloop in combinatie met interne mobiliteit steeds voldoende is geweest om de terugloop in de benodigde formatie te realiseren zonder gedwongen ontslag. Instroom van externe kandidaten is in 2017 nodig gebleken om de groepsbezetting rond te krijgen. Door deze kandidaten aan te stellen op een tijdelijke aanstelling met uitzicht op een vast dienstverband, anticiperen we op de toekomstige uitstroom vanwege pensioen, de veranderende wetgeving voor de inzet van vervangers en de krapte op de arbeidsmarkt.

Interne mobiliteit

Op basis van de formatie volgt de invulling van de groepsbezetting voor het nieuwe schooljaar. Dit leidt tot het opstellen van vacatures. Het geheel van vacatures en personele wisselingen noemen wij de 'carrousel'. Het bestuur heeft ook in de overgang naar het schooljaar 2017-2018 leerkrachten moeten mobiliseren. De carrousel is in maart 2017 gestart met een eerste ronde van interne vacatures. Opvallend is dat werknemers in toenemende mate kiezen voor vrijwillige mobiliteit.

Per 1 augustus 2017 zijn 28 werknemers gemobiliseerd. Het gaat om:

Verplichte mobiliteit vorige jaren	: 1
Verplichte mobiliteit 2017	: 7
Vrijwillige mobiliteit	: 9
Poolleerkrachten	: 11

Om de groepsbezetting per 1 augustus 2017 compleet te maken, zijn er 5 nieuwe medewerkers aangenomen op basis van een tijdelijke aanstelling. Deze leerkrachten krijgen na een positieve beoordeling een jaarcontract of een vaste aanstelling. Er zijn 3 medewerkers gedetacheerd bij collegabestuur OVO vanwege het specialisme van de betrokken medewerkers.

Om te komen tot overplaatsingen in het kader van interne mobiliteit, is conform het Mobiliteitsbeleid, een plaatsingscommissie ingesteld. Deze commissie bestond uit de directeur bestuurder, de senior beleidsmedewerker belast met personeelszaken, de beleidsmedewerker personeel en alle eindverantwoordelijk clusterdirecteuren. De plaatsingscommissie heeft gedurende het gehele proces van de carrousel, elke verplichte herplaatsing besproken en geacordeerd. De plaatsingscommissie heeft formeel ingestemd met de herplaatsingen. De plaatsingscommissie heeft vastgesteld dat het gehele proces correct en met zorg is doorlopen.

Uitstroom

Het natuurlijk verloop in het jaar 2017 is met 3,5% beduidend lager dan in voorgaande jaren. Het gemiddelde uitstroompercentage van de afgelopen 3 jaar komt hiermee op 6,1%.

Uitstroom kalenderjaar	Medewerkers	WTF	
2015	27	20,0	8,8%
2016	17	12,6	6,2%
2017	9	5,0	2,5%

Per 31 december 2016 is er een totaal personeelsbestand van fte 202,7.

Na de uitstroom en instroom van personeel resteert per 31 december 2017 een totaal personeelsbestand van 197,7 fte. Per saldo spreken we van een terugloop in personeel.

5.2 Verwachte toekomstige ontwikkelingen

Het tekort aan leerkrachten op de arbeidsmarkt zal leiden tot onrust. Het invullen van reguliere vacatures en vervangingsvacatures is in het schooljaar 2017-2018 steeds lastiger. De externe werving voor instroom in de vervangerspool en in overige vacatures is in 2017 een continu zorgvuldig proces en zal de komende jaren veel aandacht blijven vragen. Het is van groot belang om nieuwe talentvolle medewerkers te werven en tegelijkertijd de vaste medewerkers te binden.

Om het toekomstig tekort aan leerkrachten aan te vullen, is de instroom van herintreders en zij-instromers een goede oplossing. Het tijdig binden van LIO-ers maakt hier ook onderdeel van uit, mits de clusterdirecteur de LIO-er aanbeveelt. De kwaliteit van de medewerkers die instromen blijft een voorwaarde.

O2A5 heeft ambities voor een hoge onderwijskwaliteit en goede leerkrachten zijn daarbij van groot belang. Ons uitgangspunt is dat iedere leraar 'eigenaar' is van zijn/haar eigen vakmanschap en professionele ontwikkeling. Een systeem voor 360 graden feedback geeft de mogelijkheid voor het verzamelen van waarnemingen over het functioneren op basis van zelf-eval-

luatie, peer review, input van leerlingen en ouders, naast de waarneming van de leidinggevende. De uitkomsten geven input voor gesprekken en het maken van ontwikkelafspraken. Na een uitgebreide oriëntatie is gekozen voor het systeem Keiwijzer.

Werken met 360 graden feedback vraagt meer dan een goed instrument dat zorgvuldig wordt ingericht. Aandacht en tijd om als team met elkaar en met de directeur afspraken te maken over de wijze van feedback geven (ook in de dagelijkse praktijk), de rol van collegiaal klas-senbezoek en het maken van ontwikkelafspraken is essentieel. O2A5 begrijpt dat en de direc-teuren zullen dit proces ondersteunen.

5.3 Gevoerde beleid inzake beheersing van uitkeringen na ontslag

De ontslagzaken van O2A5 verlopen conform de CAO Primair Onderwijs en het reglement van het Participatiefonds. Met uitzondering van ontslag op grond van arbeidsongeschiktheid wegens ziekte of gebrek of ontslag op eigen verzoek, wordt voor ieder ontslag een instroom-toets ingediend bij het Participatiefonds.

Bij casussen waarbij het functioneren een rol speelt, wordt maatwerk geleverd om ontslag wegens disfunctioneren te voorkomen. Gedacht kan worden aan het inzetten van een coach, een verkort loopbaantraject, een belastbaarheidsonderzoek en het inzetten van een gericht verbetertraject. Komt het toch tot een ontslag, dan gaat dat veelal op basis van een beëindi-gingsovereenkomst op basis van wederzijds goedvinden. Daarbij worden alle voorschriften van het Participatiefonds nageleefd.

5.4 Onderzoeksactiviteiten

A Anders Organiseren

Sinds 1 augustus 2015 zijn de scholen bij O2A5 ingedeeld in clusters in het kader van Anders Organiseren. In elk cluster vormen alle schoolteams samen het onderwijsteam. Het werken in clusters gebeurt met een kleinere groep directeuren. Zodoende is de boventallige directie-formatie omgezet in formatie met groepsleerkrachten en geeft ruimte aan meer handen voor de klas en efficiëntere inzet van budgetten.

In de tweede helft van 2017 is ten behoeve van een tussenevaluatie door Penta Rho onderzocht hoe de implementatie van de nieuwe werkwijze is verlopen en in welke mate de vooraf opge-stelde voordelen zichtbaar zijn. Deze tussenevaluatie leidde tot een aantal aanbevelingen, t.b.v. de structuur, de cultuur, de communicatie, de samenwerking en de werkdruk. Belangrijk is in elk geval de conclusie dat in 2017 handen en voeten is gegeven aan de aanbeveling voor nog meer effect van anders organiseren op het niveau van de leerling c.q. de klas.

De aanbevelingen die zijn gedaan in de rapportage van de tussenevaluatie ten aanzien van Anders Organiseren, zijn omgezet in acties die in 2018 worden uitgevoerd.

B Werkdruk

Met behulp van TimeTell en middels een forumsessie is in 2016 en 2017 onderzoek gedaan naar werkdruk en oplossingen daarvoor. Dit heeft geresulteerd in een notitie Aanbevelingen aanpak werkdruk.

Op basis van het werkdrukonderzoek zal gewerkt gaan worden aan de oplossingen om de werkdruk te verminderen en het taakbeleid aan te passen. Voorts zullen de door het rijk ter beschikking gestelde middelen adequaat moeten worden ingezet voor het schooljaar 2018-2019.

C Tevredenheidspeilingen

Een werkgroep heeft een voorstel gedaan voor een instrument voor het afnemen van tevredenheidpeilingen bij ouders, personeel en leerlingen. Alle voorbereidingen voor peilingen met behulp van Scholen met succes zijn gedaan. In februari 2018 worden de tevredenheidpeilingen uitgevoerd.

D Organisatie binnen de school

In De Sterrenkijker locatie Kedichem werd via het innovatiefonds mogelijk gemaakt om te onderzoeken wat voor de kleine school de juiste organisatievorm en juiste teamsamenstelling is. In maart 2018 wordt het onderzoek in De Sterrenkijker afgerond.

Rekenrijk - 3 deel b

10 les 4

2 maak de knijpers vast

a

b

10 21 40 79 92 100

© 2019 Standaard Uitgeverij | versie 2.0

The image shows a classroom setting where a teacher is using a digital screen to teach a math lesson. The screen displays a number line from 0 to 100, with numbers 10, 21, 40, 79, 92, and 100 marked. The teacher, a woman with blonde hair, is pointing at the number 10 on the number line. A young boy in a yellow shirt is standing in front of her, looking at the screen. The screen also shows the title 'Rekenrijk - 3 deel b' and '10 les 4'. The bottom of the screen displays the copyright information '© 2019 Standaard Uitgeverij | versie 2.0'.

6

Huisvesting

6.1 De belangrijkste ontwikkelingen

In het cluster Giessenlanden is voor de locatie van Het Tweespan in Schelluinen begonnen met de planvorming voor het bouwen van een MFA (multifunctionele accommodatie). In Hoogblokland is Den Beemd verhuisd naar een tijdelijke locatie i.v.m. de gestarte nieuwbouw van een MFC (multifunctioneel centrum).

In het cluster Leerdam is halverwege het jaar De Wilgenhoek verhuisd naar de nieuwe locatie aan de Tiendweg 11a en maakt deel uit van het Kindcentrum Het Kristal. Voor de locatie van De Sterrenkijker Leerdam was een grondige renovatie gepland in 2017. Deze is uitgesteld naar begin 2018.

In het cluster Molenwaard is in maart De Stapsteen van start gegaan in de verbouwde locatie van De Kiezel en de Kei in Bleskensgraaf en is het gebouw van De Overstap teruggegeven aan de gemeente.

In cluster Lingewaal is een aanvang gemaakt met de voorbereidingen van de bouw van twee brede scholen in de kernen Asperen en Heukelum. De Zandheuvel en De Rietput zullen in 2019 hier naartoe verhuizen. De Schatkist (voorheen Spiegelhof) is medio 2017 in de brede school Herwijnen getrokken.

In cluster Vianen/Zederik zijn we in de kern Ameide druk bezig met de voorbereidingen voor de bouw van de nieuwe brede school. In de nieuwe kern Hoef en Haag (gemeente Vianen) zijn ook de eerste stappen ondernomen in de planvorming voor nieuwbouw, waarbij onze vestiging in Hagestein betrokken wordt.

6.2 Verwachte toekomstige ontwikkelingen

Bovengenoemde nieuwbouwplannen voor verschillende brede scholen in de verschillende clusters zullen verder ontwikkeld worden. In het geval van Hoogblokland, Ameide, Asperen en Heukelum zal er in 2018 begonnen worden met de daadwerkelijk bouw van deze nieuwe locaties. Daarbij zullen de O2A5 scholen van Hoogblokland, Ameide en Heukelum een tijdelijk onderkomen gaan betrekken tijdens de periode (ongeveer een jaar) van de bouw.

Voor Hoef en Haag (gemeente Vianen) zal uiteindelijk een besluit moeten worden genomen voor de plek van de nieuwe locaties en hoeveel dat er zullen worden.

In Leerdam zal de renovatie van De Sterrenkijker plaats gaan vinden en wordt samen met de gemeente ook nog gekeken naar herinrichting van de ruimte rond de drie scholen die in Noord staan. Er wordt volop gebouwd in de wijk Broekgraaf (Leerdam), waar te zijner tijd een nieuwe school (ikc of brede school) gebouwd zal worden.

In de gemeente Zederik wordt gedacht over een brede school /ikc in Meerkerk.

7

Samenwerkings- verbanden en verbonden partijen

7.1 De Samenwerkingsverbanden

O2A5 is vanwege de gebiedsindeling zoals bepaald door de minister aangesloten bij twee samenwerkingsverbanden.

Het betreft het samenwerkingsverband Driegang (28-16) en het samenwerkingsverband Profi Pendi (26-05).

Bij deze laatste zijn drie scholen (twee brinnummers) ondergebracht. Het zijn de scholen in de gemeente Vianen.

Alle andere scholen vallen onder het samenwerkingsverband Driegang.

7.2 Ontwikkelingen bij SWV

Verbonden partijen zijn alle rechtspersonen waar het bevoegd gezag of een daaronder vallende instelling zeggenschap heeft. In ons geval zijn dat de twee samenwerkingsverbanden passend onderwijs.

SWV Driegang

De directeur bestuurder van O2A5 maakt deel uit van het bestuur van dit samenwerkingsverband. Het is een bijzonder samenwerkingsverband aangezien het is georganiseerd in drie afzonderlijke denominatieve kamers. De scholen van O2A5 maken onderdeel uit van de kamer EC Rotonde een kamer met openbare-, algemeen bijzondere-, islamitische- en katholieke scholen. De beide andere kamers zijn van verschillende protestants christelijke signatuur.

In 2017 is een begin gemaakt met een aantal afspraken teneinde op termijn de kamerstructuur ongedaan te maken en mogelijk zelfs de voorzieningen voor speciaal onderwijs en speciaal basisonderwijs als een geheel te gaan zien. Tot dusverre zijn ook deze voorzieningen denominatief.

SWV Profi Pendi

De senior beleidsmedewerker onderwijs en kwaliteit van O2A5 heeft zitting in het bestuur van dit samenwerkingsverband. Binnen dit swv heeft een herijking plaatsgevonden van de financiële afspraken. De bestaande afspraken leidden tot onvrede binnen de Algemene Ledenvergadering.

Het deelnamepercentage SBO is hoog, is sterk verschillend per bestuur en heeft geleid tot een relatief laag beschikbaar bedrag per leerling. Het gevolg daarvan is dat inhoudelijke ontwikkelingen stagneren.

Besloten is tot nieuwe financieringsafspraken die recht doen aan het solidariteitsbeginsel, die een prikkel tot verlaging van de SBO-deelname kunnen zijn en die kunnen rekenen op voldoende draagvlak binnen de besturen. Deze afspraken zijn cruciaal voor de ontwikkelingen in het samenwerkingsverband. Hierna is er ruimte voor de inhoudelijke ontwikkeling. Door de gewijzigde opzet hebben de schoolbesturen zelf meer ruimte om beleid te maken.

8

Financiën

Financieel beleid

Lumpsum

De belangrijkste bron van inkomsten is de rijkssubsidie die door het ministerie van OC&W wordt uitgekeerd op basis van lumpsum financiering. Basisprincipe van lumpsum is de keuzevrijheid van besturen met betrekking tot het inzetten van gelden ten behoeve van een modern en volwaardig onderwijsaanbod.

Overige inkomsten worden verkregen van gemeenten, samenwerkingsverbanden en aan het onderwijs verbonden instanties. Deze inkomsten hebben betrekking op specifieke onderwijsprojecten.

Begrotingscyclus

Jaarlijks wordt de meerjarenbegroting opgesteld die een periode van 4 jaren beslaat. De meerjarenbegroting wordt in het najaar in de bestuursvergadering vastgesteld en vervolgens voor overleg aangeboden aan de betrokken gemeenten. De raad van toezicht besluit tot goedkeuring.

Op basis van (de prognose van) het leerlingenaantal per 1 oktober en de op dat moment beschikbare subsidiegegevens ontvangen de scholen informatie over het aan hun school toegekende budget. De clusterdirectie (budgethouder) stelt aan de hand van dit budget de school- en clusterspecifieke (deel) begroting op. Alle deelbegrotingen vormen samen de Meerjarenbegroting van O2A5. De cluster/school begroting wordt als financiële paragraaf opgenomen in het Jaarplan van de cluster/school. Deze plannen bevatten een bescheiden financiële paragraaf.

Het bestuur stelt beleid, begroting en jaarverslag vast. De raad van toezicht keurt stichtingsbeleid, stichtingsbegroting en bestuurlijk jaarverslag goed. Tevens behoort het tot de verantwoordelijkheid van de raad van toezicht de controlerend accountant te benoemen.

Bestuursformatieplan

Binnen het jaarlijks voor 1 mei op te stellen bestuursformatieplan wordt ook het meerjaren formatiebeleid opgesteld. Het plan moet nadrukkelijk worden gezien als onderdeel van de meerjarenbegroting. Het regelt de werkgelegenheidsgarantie en geeft zorgvuldig de meerjaren personeelsbehoefte weer.

Schoolniveau

De berekening van de lumpsum vindt plaats per school, rekening houdend met schoolkenmerken als omvang van de school, de gewichten van de leerlingen en de leeftijd van het onderwijzend personeel. De toekenning van de lumpsum vindt plaats op bestuursniveau. Het bestuur van O2A5 verdeelt de inkomsten tot nu toe conform de berekening van het ministerie over de scholen. In de komende jaren kan overwogen worden om de middelen op een andere manier in te zetten dan nu gebruikelijk is.

Binnen een cluster is het mogelijk om op het niveau van het cluster afspraken te maken met de clustermedezeggenschapsraad over de besteding van de middelen. Uitgangspunt is in elk geval dat de verdeling altijd in het belang is van de kwaliteit van het onderwijs op de scholen en niet slechts de door het ministerie gehanteerde parameters. De clusterdirectie is verantwoordelijk voor het cluster- en schoolbudget. Vier maal per jaar ontvangen de clusters/scholen vanuit het bestuursbureau een financiële rapportage.

Bestuursbureau

Naar rato van het aantal leerlingen dragen de scholen bij aan de exploitatie van het bestuursbureau. De exploitatie van het bestuursbureau bestaat uit twee onderdelen, namelijk de kosten van het bureau en een aantal gezamenlijke kosten van de scholen. Jaarlijks wordt in het jaarverslag verantwoording afgelegd.

Solidariteit

Binnen O2A5 is gekozen voor solidariteit op het gebied van de loonkosten van ouderenverlof (Bapo), betaald ouderschapsverlof, rechtspositioneel verlof en tijdelijk boventallig personeel. Betreffende loonkosten worden naar rato van het aantal leerlingen ten laste gebracht van de schoolbudgetten. Eveneens dragen scholen naar rato van het aantal leerlingen bij aan het te voeren kleine kernenbeleid en het Innovatiefonds.

Ten aanzien van het (binnen- en buiten) onderhoud van de schoolgebouwen wordt jaarlijks het Meerjaren Onderhoudsplan (MOP) geactualiseerd. De Voorziening Onderhoud wordt ook naar rato van het aantal leerlingen vanuit de schoolbudgetten voorzien van voldoende saldo ten einde het noodzakelijk onderhoud te kunnen uitvoeren. Ten behoeve van bovenstaande kosten ontvangen de scholen binnen Lumpsum Personeel en Lumpsum Materieel een (sobere) rijksvergoeding.

Deze O2A5 solidariteitsafspraken vangen de individuele schoolrisico's op.

Strategisch Beleid

In navolging van het strategisch beleidsplan 2010 t/m 2013 en 2014 t/m 2017 is voor de periode 2018 t/m 2021 vanuit de Algemene Reserve van de stichting O2A5 € 400.000 beschikbaar gesteld voor uitvoering van het strategisch beleidsplan.

Geormerkte vergoedingen

Saldi van projecten waarvoor geormerkte vergoedingen worden ontvangen, worden gedurende de looptijd van het project meegenomen naar de daaropvolgende projectperiode van de betreffende school.

Schoolreserve

De clusterdirecteur heeft de mogelijkheid om activiteiten binnen een schooljaar uit te smeren en door te schuiven naar het daaropvolgende kalenderjaar. Tot een maximum van + of - 100 euro per leerling kan worden gereserveerd voor het daaropvolgende kalenderjaar. Hogere of lagere reserves vereisen vooraf de toestemming van de bestuurder.

Resultaat

Na verwerking van voorgaande items wordt per 31 december het resultaat op school- en O2A5-niveau vastgesteld.

Kaderbrief

Jaarlijks wordt vanuit het meerjarig Strategisch beleidsplan en de in de Balanced Score Card opgenomen prestatie indicatoren de kaderbrief opgesteld. Vanuit de managementgesprekken met de clusterdirecties en de rapportages van de diverse beleidsterreinen binnen het bestuursbureau wordt periodiek de Management rapportage t.b.v. bestuur en raad van toezicht opgemaakt.

Administratieve verwerking, interne controle en vastgestelde procedures

De verwerking van de personele-, salaris- en financiële administratie is per 1 oktober 2017 ondergebracht bij Groenendijk Onderwijsadministratie te Sliedrecht. Tot genoemde datum werden deze administraties verzorgd door administratiekantoor Helder Onderwijs. In verband met faillissement van Helder Onderwijs is in het kalenderjaar 2017 de overstap gemaakt naar Groenendijk Onderwijsadministratie. De personele- en salarisadministratie wordt verwerkt in het systeem Raet/You Force; de boekhouding in Account View. De crediteurenadministratie vindt plaats in het systeem Pro Active.

Binnen deze systemen is een zorgvuldige workflow opgenomen, waarbij invoer, goedkeuring en controle bij verschillende functionarissen zijn ondergebracht. Voor de controle van het jaar 2017 is door de raad van toezicht gekozen voor Van Ree accountants.

8.1 Financiële positie op balansdatum en toelichting

De balans geeft een overzicht van alle bezittingen (Activa) en alle schulden (Passiva) per 31 december. Het cijfermatige deel vindt u in het financiële verslag.

O2A5 is financieel gezond. De in het financiële jaarverslag opgenomen kengetallen onderschrijven dit.

Solvabiliteit

Het percentage solvabiliteit van 40,19% respectievelijk 76,07% geeft aan dat O2A5 in staat is om op langere termijn aan de verplichtingen te voldoen. In het landelijk toetsingskader wordt, conform de werkwijze van de inspectie, een solvabiliteit van minimaal 30% aangegeven.

Liquiditeit

Het liquiditeitspercentage van 2,78% geeft aan dat O2A5 ook op korte termijn aan haar verplichtingen kan voldoen. Betalingen van loonkosten en facturen, evenals het financieren van investeringen is hierdoor geen probleem. Een percentage van 1% wordt als voldoende aangemerkt.

Rentabiliteit

In het bedrijfsleven wordt hiermee de winst- of verliesgevendheid van een onderneming bedoeld. Tegenover de totale inkomsten van € 17.194.139 staan in 2017 € 16.966.218 aan uitgaven. Dit betekent een positief saldo van € 238.326.

Het bijbehorende kengetal 'rentabiliteit' is 1,38%. Gedurende het kalenderjaar werd een licht negatief exploitatie saldo verwacht; in het vierde kwartaal is vanuit het ministerie een nabetaaling uitgekeerd over het schooljaar 2016/2017.

Huisvestingsratio

8,84% van de lasten wordt besteed aan huisvesting, inclusief de afschrijvingen voor gebouwen en terreinen.

Personele lasten versus materiële lasten

Van het totaal beschikbare budget is in 2017 79,44% ingezet t.b.v. personele lasten; materiële uitgaven bedragen 20,56 % van de totale uitgaven. Dit is conform landelijke richtlijnen.

8.2 Toelichting op de ontwikkeling van de balansposten

Activa

Materiële vaste activa: Mede door het in gebruik nemen van nieuwe (brede) schoollocaties is er in 2017 geïnvesteerd in meubilair en ICT-middelen.

Financiële vaste activa: Ten behoeve van de inzet van tablets voor de leerlingen is voor een bedrag van € 12.159 aan waarborgsommen betaald.

Vorderingen: De overstap naar een ander administratiekantoor in het vierde kwartaal van 2017 heeft helaas geleid tot late facturering aan debiteuren. Hierdoor is het openstaande bedrag debiteuren hoger dan gebruikelijk; ontwikkelingen worden nauwkeurig gevolgd zowel op school- als op bestuursniveau. Vernieuwde werkwijze van het Vervangingsfonds in 2016 heeft ook in 2017 geleid tot late vergoedingen van de loonkosten van leerkrachten aangesteld in vervanging van zieke medewerkers. De vordering Vervangingsfonds € 206.033 wordt in 2018 ontvangen.

Liquide middelen: Aankopen van met name nieuw meubilair en ICT-apparatuur verlagen de

liquide middelen. Ook de nog openstaande vorderingen op debiteuren, waaronder het Vervangingsfonds, veroorzaken een lager bedrag aan beschikbare liquide middelen per 31.12.2017 t.o.v. 31.12.2016.

Passiva

Het *Eigen Vermogen* van O2A5 bestaat uit een *Algemene Reserve* en een aantal *Bestemmings-reserves*.

Het Eigen Vermogen bedraagt per 31.12.2017 € 2.717.459. Dit bedrag gedeeld door de totale baten plus de financiële baten resulteert in een weerstandsvermogen van 15,59%. Van overheidswegen zijn er geen richtlijnen voor het gewenste percentage opgesteld.

De *algemene reserve* betreft een buffer ter waarborging van de continuïteit en is opgebouwd uit de algemene reserve op 1 januari 2017 en de resultaatbestemming van het boekjaar 2017. Een deel van het resultaat van de exploitatie van het kalenderjaar 2017 (€ 149.715) is toegevoegd aan de algemene reserve.

Per 31.12.2017 is er voor gekozen om de bestemmingsreserve Herwaardering activa (€ 184.453) volledig vrij te laten vallen t.g.v. de algemene reserve.

De algemene reserve komt per 31.12.2017 uit op € 1.973.511.

De raad van toezicht heeft uitgesproken een bedrag van € 2.000.000 voor O2A5 wenselijk te vinden.

In de *bestemmingsreserves* zijn bestedingen opgenomen die in de toekomst worden verwacht.

- 1 Strategisch beleidsplan: uitvoer van plannen opgenomen in het Strategisch beleidsplan. Inzet van interne coach en implementatie van het instrument t.b.v. functionerings- en beoordelingsgesprekken (360 graden feedback) worden afgerond in de maanden januari t/m juli 2018.
- 2 Personeelskwaliteit: Ook in 2018 zijn kosten te verwachten die betrekking hebben op het beëindigen van dienstverbanden (zgn. transitievergoeding) en kosten van inzet extern personeel, waarvan de kosten niet binnen de schoolbudgetten kunnen worden opgevangen. Scholen dragen jaarlijks bij aan deze reserve, zodat bovenmatige kosten in solidariteit worden gedragen.
- 3 Onderwijskwaliteit: In gezamenlijkheid dragen scholen bij aan het kleine kernen beleid (instandhouding Het Tweespan Giessenburg en Schelluinen). Scholen kunnen een beroep doen op de bestemmingsreserve onderwijskwaliteit op basis van noodzakelijke verbeterplannen, innovatieve projecten en bovenmatige tussentijdse groei van het aantal leerlingen.
- 4 Schoolbudgetten: het is scholen toegestaan het kalenderjaar af te sluiten met een positief- of negatief exploitatie resultaat. Het resultaat wordt meegenomen naar het daaropvolgend kalenderjaar. De meerjarenbegroting (over de komende vier jaren) moet sluiten met een (klein) positief saldo. Van de schoolreserve per 01.01.2017 is € 199.196 ingezet t.b.v. het onderwijs op de scholen; in het vierde kwartaal is van het ministerie een nabetaling van € 288.808 ontvangen over het schooljaar 2016/2017; deze nabetaling is opgenomen in de bestemmingsreserve schoolbudgetten.
Per 31.12.2017 is voor de 25 schoollocaties gezamenlijk € 420.120 beschikbaar. Plannen van inzet variëren van het opvangen van toekomstige daling van het aantal leerlingen, inzet leerkrachten t.b.v. het opvangen van de instroom van kleuters en/of het starten van een hoogbegaafdengroep, enz.
- 5 De herwaarderingsreserve is gevormd door activering van de aanwezige inventaris per 01.01.2007 (start van Stichting O2A5). T/m 31.12.2016 is jaarlijks een deel van deze bestemmingsreserve vrijgevallen, dat overeenkomt met de afschrijvingslast van de destijds geactiveerde inventaris.

Per 31.12.2017 is er voor gekozen om deze bestemmingsreserve volledig vrij te laten vallen t.g.v. de algemene reserve. Afschrijving van de activa vindt plaats binnen de exploitatie. Door de overgang naar het nieuwe administratiekantoor is inzage in deze activa niet meer zichtbaar.

Het verloop van de reserves is opgenomen in het financiële jaarverslag; toelichting behorende tot de balans.

De *voorzieningen* worden gevormd voor verplichtingen die op de balansdatum bestaan. De middelen worden jaarlijks her-berekend voor toekomstige verplichtingen. Het verloop van de voorzieningen is opgenomen in het financiële jaarverslag; toelichting behorende bij de balans.

Ten behoeve van personele verplichtingen is er een voorziening voor het uitbetalen van toekomstige *Jubilea* uitkeringen aan het huidige personeel. Uitbetaling van jubileum uitkeringen worden direct ten laste van deze voorziening gebracht. In het eerste halfjaar van 2018 wordt de opname van *spaarverlof* besproken. Binnen de voorziening *Duurzame inzetbaarheid* zijn in 2017 zowel dotaties als vrijval aan de orde. De mogelijkheden binnen de cao worden nog niet optimaal benut. Dit heeft de aandacht van de afdeling personele zaken. De voorziening *Flankerend beleid* is ingesteld om de kosten van 'anders organiseren' in de periode 01.08.2015 t/m 31.07.2017 op te vangen. In het kalenderjaar 2017 zijn personele kosten vallend onder het flankerend beleid afgerond.

Conform het Meerjaren Onderhouds Plan (MOP) is in 2017 door de scholen naar rato van het aantal leerlingen € 348.759 gedoteerd aan de voorziening Onderhoud. Voor onderhoud, zowel binnen- als buitenkant van de schoolgebouwen is aan onderhoudskosten € 443.036 uitgegeven; dit ter verbetering van 14 schoolgebouwen. Ten aanzien van de overige 11 schoolgebouwen van O2A5 worden de middelen voor onderhoud overgedragen aan de beheerders van de betreffende locaties.

Een gelijkmatige jaarlijkse dotatie in de voorziening Onderhoud voorziet in voldoende middelen om ook in de toekomst onderhoudswerkzaamheden te blijven uitvoeren.

Kortlopende schulden:

De opgenomen posten 'als nog te betalen over 2017' hebben betrekking op de gebruikelijke overgangsposten in de periode december 2017 naar het kalenderjaar 2018.

Zie nadere toelichting in het financiële jaarverslag onder het item 'Grondslagen voor de waardering van activa en passiva'.

8.3 Toelichting op het resultaat en wat daaraan heeft bijgedragen

Tegenover de totale inkomsten van € 17.194.139 staan in 2017 € 16.966.218 aan uitgaven. Dit betekent een positief saldo van € 238.326. Het bijbehorende kengetal 'rentabiliteit' is 1,38%. Dit betekent dat O2A5 in 2017 alle toegekende gelden heeft ingezet t.b.v. het openbaar onderwijs in de regio Alblasserwaard/Vijfheerenlanden. De nabetaling van het ministerie in het vierde kwartaal wordt opgenomen in de schoolbudgetten per 01.01.2018.

De gerealiseerde inkomsten zijn hoger dan begroot; daartegenover staat dat de uitgaven vrijwel gelijk zijn aan de in de begroting geplande uitgaven. Per saldo een positief exploitatie resultaat.

De ontvangen rente te samen met de bankkosten resulteren in de inkomsten van € 10.405. De rente inkomsten zijn evenals in andere jaren, naar rato van het aantal leerlingen ten gunste van de schoolbudgetten gebracht.

Het resultaat per 31.12.2017: € 238.326

Dit resultaat wordt op onderstaande wijze verwerkt in het Eigen Vermogen:

Bestemmingsreserves:

Strategisch Beleidsplan	€ 63.000
Personeelskwaliteit	€ 24.000-
Onderwijskwaliteit	€ 40.000-
Schoolbudgetten	€ 89.612
Totaal toevoegen aan Bestemmingsreserves	€ 88.612

Inkomsten van vrijval uit de bestemmingsreserve minus het tekort = storting in de algemene reserve : € 385.453 -/- € 51.285= € 334.167.

Toevoegen aan de algemene reserve: € 238.326 -/- € 88.612 = € 149.715

Tevens wordt de Bestemmingsreserve 'herwaardering vaste activa' toegevoegd aan de Algemene Reserve € 184.453

8.4 Analyse realisatie exploitatie t.o.v. begroting en het vorig jaar

Baten

De gerealiseerde inkomsten t.o.v. de begroting vertonen een afwijking bij de

- 1 Rijksbijdragen; hogere inkomsten € 237.000
- 2 Rijksbijdragen; nabetaling schooljaar 2016/2017
- 3 Overige overheidsbijdragen en subsidies; conform verwachting
- 4 Overige baten € 245.000 hoger

Verklaringen van de hogere inkomsten:

Ad. 1 Rijksbijdragen

x € 1000	Begroot	Gerealiseerd	Verschil
• Indexering van subsidies en bijstelling op basis van definitief aantal leerlingen	10.605	10.678	73
• Toekenning groei bekostiging in verband met extra instroom van leerlingen gedurende het schooljaar	0	74	74
Toekenning vindt vanuit het Ministerie plaats op bestuursniveau. Binnen O2A5 ontvangen de desbetreffende scholen extra middelen om hoge tussentijdse instroom van leerlingen op te vangen; bijvoorbeeld voor het starten van een extra (kleuter)groep.			
• Toekenning Impulsgelden voor De Wilgenhoek in verband met verhuizing per 1 augustus 2017 naar Tiendweg in Leerdam / postcode gebied dat valt onder de Impulsgelden	0	24	24

• Hogere doorbetaling van de samenwerkingsverbanden			
Aanvullende toekenning najaar 2017	102	177	75
* Aanvullende bekostiging t.b.v. tussentijdse opvang van asielzoekerskinderen	32	46	14

Ten opzichte van de inkomsten in 2016 is er sprake van een stijging, die veroorzaakt wordt door de nabetaling over het schooljaar 2016/2017. Daartegenover staat een lagere bekostiging door daling van het aantal leerlingen van 2.842 naar 2.766.

Ad. 2 Rijksbijdragen nabetaling schooljaar 2016/2017

• In het vierde kwartaal 2017 is vanuit het ministerie de nabetaling over het schooljaar 2016/2017 ontvangen	0	289	289
--	---	-----	-----

Ad. 3 Overige overheidsbijdragen en subsidies

Geringe daling van inkomsten t.o.v. de begroting en het voorgaand kalenderjaar.

Ad. 4 Overige baten

– Detachering van personeelsleden; ontvangen vergoeding bedraagt	€ 113.604
– Medegebruik van schoolgebouwen door o.a. peuterspeelzalen, verenigingen, tijdelijke inwoning, e.d. Begroot € 57.800; Gerealiseerd € 77.017	€ 19.217
– Saldo's van doorlopende projecten vanuit 2016 (o.a. tussenschoolse opvang, muziek)	€ 59.490
– Vergoeding energiekosten van huurder over de jaren 2014, 2015, 2016	€ 17.904
– Restitutie premies voorgaande jaren (Vervangings-/Participatiefonds)	€ 13.433
– Verrekening Ministerie van O, C en W over voorgaande jaren	€ 24.934

Met name door de vergoeding van loonkosten van gedetacheerd personeel zijn de overige baten in 2017 hoger dan in het kalenderjaar 2016.

Lasten

De werkelijke uitgaven t.o.v. de begroting vertonen een afwijking bij de

5 Personele lasten	: hoger	€ 58.011
6 Afschrijvingslasten	: lager	€ 14.592
7 Huisvestingslasten	: hoger	€ 2.591
8 Overige instellingslasten	: lager	€ 31.692
Totaal uitgaven	: hoger	€ 14.318

Deze specificatie toont aan, dat de uitgaven binnen O2A5 conform begroting zijn uitgevoerd.

Verklaringen van de verschillen:

Ad. 5 Personele lasten

Loonkosten:

De in de begroting opgenomen loonkosten zijn € 12.843.800; In werkelijkheid is € 13.459.051 uitgegeven. Hogere uitgaven bedragen € 615.251.

Deze hogere uitgaven worden opgevangen door de ontvangen vergoedingen van het vervangingsfonds en externe instanties op basis van detacheringscontracten.

Als vergoeding voor de vaste vervangers in de vervangerspool is € 328.227 ontvangen (begroting € 250.000). De loonkosten van incidentele vervangers van zieke medewerkers bedragen € 531.471. Ook deze kosten zijn vergoed door het Vervangingsfonds. Systeemwijziging bij het Vervangingsfonds heeft in 2017 geleid tot een correctie / nabetaling over 2016 van € 88.238 (begroot € 91.200).

Per saldo worden de hogere kosten gedekt door de hogere inkomsten.

Dotaties aan / vrijval van voorzieningen:

De personele voorzieningen Ambtsjubileum, Spaarverlof en Duurzame inzetbaarheid zijn op basis van de in 2017 gemaakte afspraken herberekend, waardoor in de toekomst voldoende middelen aanwezig zijn om aan deze verplichtingen aan het personeel te kunnen voldoen. Zie voor het verloop van de voorzieningen het financiële jaarverslag.

Overige personele lasten:

- Inzet van extern personeel heeft € 73.129 meer gekost dan begroot.

De gemaakte kosten zijn o.a.:

- Vergoeding aan externe muziekdocenten € 36.892
- Inzet externe eindverantwoordelijk clusterdirecteur in het cluster Giessenlanden € 130.245
- Externe vervanging clusterdirectie Molenwaard i.v.m. ziekte € 16.765
- Externe inzet vacature senior beleidsmedewerker personeelszaken en ziekte senior beleidsmedewerker onderwijs op het bestuursbureau € 11.773
- Inzet externe leerkrachten via Vervangerspool Transvita € 26.104
- Diversen:

Bijv. Gemeentelijke combinatiefunctionarissen sport en cultuur, personeel t.b.v. de meer- en hoogbegaafdengroepen in Giessenlanden, Molenwaard, Vianen en Zederik, tolken.

	Begroot	Gerealiseerd	Vershil
– Inzet schoolbegeleidingsdiensten	€ 81.500	€ 135.379	€ 53.879 -
– Inzet ambulante begeleiding	€ 83.300	€ 90.397	€ 7.097 -
– (Na)scholing en cursussen	€ 92.400	€ 128.429	€ 36.029 -
– Studiedagen en conferenties	€ 18.000	€ 747	€ 17.653
– Coaching directeuren	€ 4.300	€ 4.985	€ 685-
Totaal scholing/begeleiding	€ 279.500	€ 359.937	€ 80.437 -

Aan begeleiding en scholing van het personeel is in totaal € 359.937 geïnvesteerd; € 80.000 meer dan in de begroting was opgenomen.

Overige personele lasten:

– Werving en selectie, leerkrachten			
en senior beleidsmedewerker personeel	€ 6.000	€ 8.125	€ 2.125 –
– Bedrijfsgezondheidszorg	€ 90.000	€ 87.671	€ 2.329
– Feesten en Jubilea, o.a. 10-jarig bestaan			
O2A5, secundaire arbeidsvoorwaarden bij			
jubilea, afscheid, ziekte	€ 22.300	€ 29.116	€ 6.816 –
– Personeelskantine (26 locaties)	€ 20.600	€ 17.515	€ 3.085
– UWV terugvordering premie	€ 0	€ 11.862	€ 11.862-
– Advieskosten personeel	€ 25.000	€ 0	€ 25.000
– Implementatie functioneringsinstrument	€ 21.600	€ 6.317	€ 15.283
– Bestuursbureau, waaronder kerstpakketten			
en risico inventarisatie scholen	€ 18.000	€ 15.919	€ 2.081
– Overige personele kosten (25)			
School- en clusterbudgetten	€ 47.200	€ 26.184	€ 21.016
– Bovenschoolse kosten	€ 142.000	€ 94.720	€ 47.280
<i>Specificatie van de bovenschoolse kosten:</i>			
* meerkosten afronding Flankerend beleid			€ 20.551
* Vervangingsfonds, onvoldoende inzet vervangerspool 2016			€ 14.944
* Transvita, kosten Vervangerspool 2016			€ 1.027
* Malus Vervangingsfonds 2016			€ 30.656
* Correctie afdracht premies en loonbelasting			€ 13.731
* Begeleidingstrajecten leerkrachten			€ 13.811
Totaal			€ 94.720

Kosten die voortvloeien uit personele frictie zullen verrekend worden in de Bestemmingsreserve Personeelskwaliteit. Zie hiervoor de bestemming van het resultaat.

In 2017 is (€13.481.861 - €13.645.236=) € 163.375 minder uitgegeven aan personele lasten dan in 2016; dit is conform de verwachtingen i.v.m. daling van het aantal leerlingen.

Verklaringen van de verschillen

Ad. 6 Afschrijvingslasten

Inrichting van nieuwe schoollocaties hebben geleid tot hogere uitgaven bij de posten Inventaris en apparatuur en Meubilair. Ook op ICT-gebied is geïnvesteerd, echter nog niet alle scholen hebben de geplande vernieuwingen doorgevoerd.

Ten opzichte van 2016 is duidelijk dat de scholen in 2017 overgegaan zijn tot investeringen.

Ad. 7 Huisvestingslasten

De huurkosten van € 30.613 betreffen het kantoor van het bestuursbureau in Arkel. Scholen hebben in 2017 meer geld besteed aan onderhoud, energie en schoonmaak; daarentegen zijn de kosten van diverse heffingen en overige huisvestingslasten lager dan begroot en lager dan in 2016. De dotatie aan de Voorziening (meerjarig) Onderhoud is lager, doordat steeds vaker het onderhoud van nieuw geopende schoollocaties wordt afgedragen aan de beheerder van de betreffende (brede) school. Deze afdrachten staan opgenomen onder de post Onderhoud gebouw.

Ad. 8 Instellingslasten

Zie specificatie in het financieel jaarverslag.

Afwijkend ten opzichte van begroting en de kosten voorgaande jaren zijn de kosten van het administratiekantoor. De meerkosten zijn ontstaan door de onverwachte overgang van administratiekantoor per 01.10.2017. Vele extra werkzaamheden waren op dat moment noodzakelijk. Accountantskosten zijn hoger door een afrekening over het kalenderjaar 2016.

	Begroot	Gerealiseerd	Vershil
- ICT – algemeen	€ 2.200	€ 9.003	€ 6.803-
- ICT – hardware	€ 14.550	€ 9.083	€ 5.467
- ICT – leasekosten	€ 11.000	€ 0	€ 11.000
- ICT – software	€ 20.600	€ 6.181	€ 14.419
- ICT – licenties	€ 151.300	€ 220.620	€ 69.320-
- Websites	€ 7.150	€ 6.708	€ 442
- Overige ICT lasten	€ 42.400	€ 43.521	€ 1.121-
Totaal	€ 249.200	€ 295.194	€ 45.994-

Door digitalisering van de onderwijspakketten zijn ook in 2017 de ICT - licentiekosten gestegen. Budget licentie wordt voor de toekomst verhoogd.

Verbruik leermiddelen en kopieerkosten blijven constant. De overige instellingslasten zijn lager dan begroot én lager dan 2016.

Saldo baten en lasten

Het positief saldo in 2017 bedraagt € 238.326. Dit is aanzienlijk meer dan voor 2017 is begroot. De meer inkomsten zorgen ervoor dat niet alle in de begroting opgenomen, geplande uitgaven in 2017 ten laste van de bestemmingsreserves hoeven worden gebracht en de algemene reserve kan stijgen naar het gewenste niveau van (bijna) € 2.000.000.

Financiële baten en lasten

De rente inkomsten zijn evenals in andere jaren, naar rato van het aantal leerlingen ten gunste van de schoolbudgetten gebracht. Per 1 april 2017 brengt de bank ook kosten in rekening voor de school-bankrekeningen.

Resultaat O2A5

Het resultaat per 31.12.2017 van € 238.326 wordt toegevoegd aan het Eigen Vermogen. Zie hiervoor het verloop van de reserves c.q. de bestemming van het resultaat (Hoofdstuk 8.3.)

8.5 Exploitatie Bestuursbureau

	Gerealiseerd	Begroting	Vershil
	€	€	€
Baten			
Rijksbijdragen	1.457.773	1.420.100	37.673
Overige overheidsbijdragen	0	0	0
Overige baten	13.433	10.300	3.133
Totaal baten	1.471.206	1.430.400	40.806
Lasten			
Personele lasten	936.718	933.100	3.618
Afschrijvingen	8.745	12.000	-3.255
Huisvestingslasten	44.356	44.900	-544
Overige instellingslasten	470.477	438.400	32.077
Totaal lasten	1.460.296	1.428.400	31.896
Financiële baten en lasten			
Financiële baten	4	0	4
Financiële lasten	1.684	2.000	-316
Totaal financiële baten en lasten	-1.679	-2.000	321
Exploitatiesaldo	9.231	0	9.231
Totaal lasten O2A5		16.966.218	
Totaal lasten bestuursbureau		1.460.296	
Percentage lasten bestuursbureau t.o.v. O2A5 totaal		8,6%	
Exploitatie lasten bestuursbureau t.o.v. Totaal O2A5		852.770	5,0%
Bovenschoolse lasten t.o.v. Totaal O2A5		607.525	3,6%

Binnen het onderwijssysteem ontvangen de scholen subsidie van het ministerie. Het bestuursbureau ontvangt geen subsidie. De noodzakelijke uitgaven behorende bij de werkzaamheden t.b.v. het onderwijs worden gefinancierd vanuit de rijksvergoedingen aan de scholen.

Binnen de uitgaven van het bestuursbureau wordt onderscheid gemaakt tussen kosten van de scholen die in gezamenlijkheid (bovenschools) worden gedragen en de exploitatielasten van het kantoor. De bovenschoolse kosten van bijvoorbeeld bedrijfsgezondheidszorg, salarisverwerking, verzekeringen, enz. verlopen via het budget van het bestuurskantoor in plaats van deze te verwerken per afzonderlijke schoollocatie.

8.6 Financiële rapportage Strategisch beleidsplan

	Gerealiseerd	Begroting	Vershil
	€	€	€
Lasten			
Personele lasten	21.560	37.400	-15.840
Afschrijvingen	29	0	29
Huisvestingslasten	0	0	0
Overige instellingslasten	40.436	47.700	-7.264
Totaal lasten	62.026	85.100	-23.074
Exploitatiesaldo	-62.026	-85.100	23.074
Bestemmingsreserve Strategisch Beleidsplan	62.026		
Saldo Strategisch Beleidsplan	23.074		

Uitgaven zijn conform het Strategisch beleidsplan 2014 t/m 2017. Het saldo per 31.12.2017 wordt binnen de Bestemmingsreserve Strategisch Beleidsplan overgebracht naar 2018. Dit bedrag is gekoppeld aan activiteiten van doorlopende werkzaamheden in de periode januari t/m juli 2018, zoals daar zijn de implementatie van het instrument functionering- en beoordelingsgesprekken en de pilot inzet interne O2A5 coach in het schooljaar 2017/2018.

Voor bekostiging strategisch beleid in 2017 valt € 62.026 vrij uit de Bestemmingsreserve; ten behoeve van activiteiten in 2018 wordt conform plan € 125.000 gedoteerd aan deze bestemmingsreserve.

8.7 Investeringsbeleid

In toenemende mate worden investeringsplannen opgesteld. In de voorbereiding van de meerjarenbegroting wordt hier aandacht aanbesteed.

8.8 Toelichting op kasstromen en financiering

Investerings in met name nieuw meubilair en ICT-apparatuur verlagen de liquide middelen. Ook de nog openstaande vorderingen op debiteuren en o.a. het Vervangingsfonds veroorzaken een lager bedrag aan beschikbare liquide middelen per 31.12.2017 t.o.v. 31.12.2016

8.9 Treasury beleid

Het treasurybeleid vindt plaats binnen de kaders van de Regeling van het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen van 6 juni 2016, nr. WJZ/800938(6670). Hierin staan regels voor het beleggen en belenen van publieke middelen (Regeling beleggen en belenen door instellingen voor onderwijs en onderzoek 2016).

Conform deze regeling heeft O2A5 een treasurystatuut opgesteld (bestuursbesluit d.d. 16.02.2017). In dit statuut wordt het treasurybeleid uiteengezet en een beschrijving gegeven van de bevoegdheden en verantwoordelijkheden in het kader van de treasuryfunctie.

In verband met daling van het beleggingsrendement is in juni 2013 overgegaan tot verkoop van de gehele effectenportefeuille. Het vrijgevalen bedrag is destijds gestort op de Vermogens-spaarrekening. Ook in 2017 is niet ingezet op 'beleggen en belenen'. De liquide middelen zijn ondergebracht op betaal- en spaarrekeningen.

8.10 Continuïteitsparagraaf

8.10.1 Kengetallen 2017 t/m 2021

Jaarlijks voor 1 mei stelt het bestuur het Bestuursformatieplan op voor de 4 schooljaren daaropvolgend.

Personele bezetting in FTE	Prognose				
	31.12.2017	01.08.2018	01.08.2019	01.08.2020	01.08.2021
Bestuurder	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00
Medewerkers Bestuursbureau	8,32	8,34	8,34	8,34	8,34
Bovenschools personeel (ICT)	0,86	0,86	0,86	0,86	0,86
Clusterdirectie*	11,83	10,91	10,91	10,91	10,91
Onderwijzend personeel	141,74	143,96	136,00	131,17	130,97
Onderwijspersoneel/Vervangingspool en projecten	23,85	17,36	16,51	15,26	15,26
Onderwijs Ondersteunend personeel	5,65	4,83	4,83	4,83	4,83
Duurzame inzetbaarheid/ouderen	5,20	5,00	4,80	4,60	4,40
Totaal	198,46	192,26	183,25	176,98	176,59

*2017: Incl. 0,8 externe inzet clusterdirecteur

De prognose van toekomstige personele bezetting is gebaseerd op de verwachtingen van het aantal leerlingen en de te verwachten subsidietoekenningen. Per cluster en schoollocatie is de benodigde personele bezetting doorgerekend. Op grond van de beschikbare gegevens wordt ook voor de komende drie jaren werkgelegenheids-garantie afgegeven.

Voor uitgebreide informatie verwijzen wij u naar het Bestuursformatieplan 2018 t/m 2021.

In het voorjaar van 2018 zijn door het ministerie subsidiewijzigingen aangekondigd: werkdruk-middelen, verhoging van de kleine scholen toeslag, wijziging in de toedeling van onderwijsachterstandsgelden en aanpassing middelen prestatiebox. Deze wijzigingen zijn reden voor bijstelling van het budget voor 2018 en aanpassing van de meerjarebegroting in het najaar.

Leerlingaantallen	Prognose per 31.12.2017				
	01.10.2017	01.10.2018	01.10.2019	01.10.2020	01.10.2021
Cluster Giessenlanden	535	546	538	524	520
Cluster Leerdam	677	670	693	679	680
Cluster Lingewaal	281	271	244	237	236
Cluster Molenwaard	618	616	607	593	593
Cluster Vianen/Zederik	362	383	408	420	450
Totaal	2.769	2.771	2.766	2.716	2.741

Stabilisatie van het aantal leerlingen is aan de orde. Nieuwbouw van woningen in ons werkgebied en stijging van het marktaandeel openbaar onderwijs in de regio zal wellicht leiden tot een stijging van het aantal leerlingen op onze scholen.

8.10.2 Realisatie 2017 en Meerjarenbegroting 2018 t/m 2021

	Herziene Begroting 2017	Werkelijk 2017	Vaststelling najaar 2017			
			Begroting 2018	Begroting 2019	Begroting 2020	Begroting 2021
€ x 1.000						
Leerlingenaantal t-1	2.766	2.766	2.770	2.725	2.686	2.644
(Rijks)bijdragen OCW	15.916	16.443	15.902	15.817	15.511	15.237
Overige overheidsbijdragen	260	256	188	159	138	138
Overige baten	260	496	217	167	166	166
Totaal baten	16.436	17.194	16.307	16.143	15.815	15.541
Personele lasten	13.424	13.482	12.957	12.712	12.420	12.246
Afschrijvingen	476	462	461	441	427	421
Huisvestingslasten	1.491	1.493	1.466	1.457	1.434	1.432
Instellingslasten	1.561	1.529	1.500	1.443	1.386	1.380
Totaal lasten	16.952	16.966	16.384	16.053	15.667	15.479
Saldo baten en lasten	516-	228	77-	90	148	62
Financiële baten	30	14	25	25	25	25
Financiële lasten	7	4	7	7	7	7
Saldo financiële Baten en lasten	23	10	18	18	18	18
Exploitatiesaldo	493-	238	59-	108	166	80
Bestemming resultaat						
Algemene reserve	48	337	59	75	66	-17
Bestemmingsreserves	540-	99-	0	33	100	97

De meerjarenbegroting 2018 t/m 2021 geeft aan dat in de komende jaren inkomsten en uitgaven in balans zijn. Fluctuaties worden hoofdzakelijk opgevangen binnen de Bestemmingsreserve Schoolbudgetten, waar de inzet van de middelen gespreid wordt over de schooljaren heen. In het najaar van 2018 vindt bijstelling van de meerjarenbegroting over de komende vier jaren plaats.

8.10.3 Balans 2017 en Prognose 2018 t/m 2021

	Realisatie 2017	Prognose 2018	Prognose 2019	Prognose 2020	Prognose 2021
€ x 1000					
Activa					
Materiële vaste activa	2.250	2.300	2.300	2.300	2.300
Financiële vaste activa	12	12	12	0	0
Vorderingen	1.386	1.050	1.030	1.010	990
Liquide middelen	3.113	2.849	3.151	3.180	3.262
Totaal activa	6.761	6.211	6.493	6.490	6.552
Passiva					
Algemene Reserve	1.974	2.033	2.109	2.175	2.158
Bestemmings-reserves	744	625	658	759	856
Eigen vermogen	2.717	2.658	2.767	2.934	3.014
Voorzieningen	2.426	1.933	2.116	1.956	1.938
Kortlopende Schulden	1.618	1.620	1.610	1.600	1.600
Totaal passiva	6.761	6.211	6.493	6.490	6.552

Het streefbedrag van € 2.000.000 als Weerstandsvermogen (Algemene Reserve) wordt in 2018 behaald. Solvabiliteit, liquiditeit, rentabiliteit geven ook voor de toekomst een positief beeld. De ontvangen nabetaling van het Ministerie in 2017 geeft de mogelijkheid om een deel van de knelpunten binnen het onderwijs aan te pakken.

8.10.4 Interne risicobeheersing en controlesysteem

Groenendijk Onderwijsadministratie is gecertificeerd. De processen zijn vastgelegd en worden jaarlijks door de accountant gecontroleerd. Hiervoor wordt een TMP verklaring afgegeven. Binnen deze gecertificeerde systemen is een zorgvuldige workflow opgenomen, waarbij binnen O2A5 invoer, goedkeuring en controle bij verschillende functionarissen zijn ondergebracht. Zie voor de overige risico's onderstaande informatie.

8.10.5 Beschrijving van de belangrijkste risico's en onzekerheden

- Leerlingprognoses: vanuit de clusterdirecties worden de prognoses zorgvuldig opgesteld, waarbij tijdig de diverse ontwikkelingen in kern, dorp, wijk en stad worden gesignaleerd. Jaarlijks wordt de notitie Leerlingaantallen opgesteld én besproken. Sinds de oprichting in 2007 is het leerlingenaantal met 30% gedaald; de noodzakelijke terugloop in formatie is vanuit natuurlijk verloop opgevangen. De huidige situatie vertoont stabilisatie in het aantal leerlingen. Ontwikkelingen in de regio geven een voorzichtige stijging aan van het aantal leerlingen.
- Het ziekteverzuim percentage is reeds enkele jaren hoog. Gerichtte acties in de afgelopen jaren en ook voor de komende jaren zijn aan de orde. Zie hoofdstuk 7. Personeel.
- Financiële gevolgen van arbeidsconflicten: bij dreiging worden de eventuele financiële gevolgen opgenomen in het overzicht personele frictie. Ten behoeve van personele frictie is binnen de bestemmingsreserve Personeelskwaliteit een bedrag gereserveerd. De verwachting is, dat de wettelijk verplichte Transitievergoeding bij ontslag van medewerkers met terugwerkende kracht zal worden vergoed door het UWV.

- Verloop van het personeel wordt door het jaar heen nauwlettend gemonitord door de afdeling personele zaken. Hierbij is ook uitgebreid aandacht voor het beheersen van de beperkingen die zijn opgelegd door de Wet Werk en Zekerheid. Voor uitgebreide informatie wordt verwezen naar het Bestuursformatieplan, dat jaarlijks voor 1 mei wordt opgesteld.
- Bezoldiging van de topfunctionarissen (de bestuurder) en toezichthoudende topfunctionarissen (de leden van de raad van toezicht) blijft binnen de gestelde WNT – normering.
- De interne audits en het leerlingvolgsysteem zijn instrumenten die de kwaliteit van het onderwijs op de voet volgen. Zie hoofdstuk 4. Kwaliteitszorg.
- Met behulp van de betrouwbare berekenings-instrumenten van de PO – Raad worden de rijksbijdragen begroot. Meerdere keren per jaar worden inkomsten (per brinnummer) aangepast en doorgerekend voor zowel het lopende schooljaar als de drie schooljaren daaropvolgend.
- Jaarlijkse schouw van de schoolgebouwen door bureau Lakerveld resulteert in een financieel onderbouwd meerjaren onderhoudsplan (MOP). Aan de hand van deze MOP wordt jaarlijks het voor toekomstig onderhoud benodigde bedrag bepaald en opgenomen in de meerjarenbegroting.

9

Rapportage toezichthoudend orgaan

Raad van toezicht

Door middel van dit verslag wil de raad van toezicht van Stichting O2A5 inzicht geven in haar activiteiten gedurende 2017.

Algemeen

Stichting O2A5 heeft gekozen voor een organieke scheiding tussen bestuur en toezicht. Het bestuur van de stichting berust bij de directeur bestuurder. Het interne toezicht wordt uitgeoefend door de raad van toezicht. Naast haar toezichthoudende taak vervult de raad van toezicht ook een klankbordfunctie voor de directeur bestuurder van Stichting O2A5 en vervult zij de rol van werkgever jegens de directeur bestuurder.

De raad van toezicht van Stichting O2A5 handelt in overeenstemming met de Code Goed Bestuur zoals vastgesteld door de PO-Raad.

Samenstelling

Bij de vaststelling van het functieprofiel is geconstateerd dat er binnen de raad van toezicht, naast algemene bestuurlijke deskundigheden, expertise gewenst is op het gebied van onderwijskundige, financiële, organisatorische, juridische en personele zaken.

De samenstelling van de raad van toezicht is als volgt:

Naam	Datum (her)benoeming	Aftredend
Mevrouw C.J. Drenthe <i>Expertise: onderwijs</i>	1 januari 2015	31 december 2018 *)
De heer E. den Engelsman **) <i>Expertise: financiën</i>	1 januari 2018	31 december 2021
Mevrouw M. de Heide ***) <i>Expertise: financiën</i>	1 februari 2016	31 januari 2020
Mevrouw C. de Vos <i>Expertise: juridische zaken</i>	1 november 2016	31 oktober 2020
De heer T. Kalmár (voorzitter)	1 januari 2015	31 december 2018 *)
De heer C. Vis <i>Expertise: personele zaken</i>	1 februari 2016	31 januari 2020

*) niet meer herbenoembaar na verstrijken huidige zittingstermijn

**) Benoemd tot lid van raad van toezicht met ingang van 1 januari 2018 ter vervulling van de vacature die ontstond door het aftreden van mevrouw De Heide.

***) Afgetreden per 31 december 2017

Eind 2017 is mevrouw De Heide gezien artikel 24 lid 2 van de Code afgetreden in verband met de voorgenomen benoeming tot bestuurder van het Willem de Zwijger College te Papendrecht. De raad is haar dankbaar voor de inbreng die zij gedurende haar zittingsperiode heeft geleverd. De heer E. den Engelsman is benoemd tot lid van de raad van toezicht per 1 januari 2018.

Op de website van O2A5 (www.o2a5.nl/raadvantoezicht) is van ieder lid van de raad van toezicht een korte omschrijving van diens professionele achtergrond alsmede specifieke expertise te vinden. Hiermee wordt invulling gegeven aan de artikelen 23 lid 1 en 24 lid 5 van de Code. De leden van de raad vervullen geen nevenfuncties die mogelijk kunnen conflicteren met hun rol bij O2A5.

Missie

‘Effectief toezicht op O2A5 voor goed onderwijs en verantwoord bestuur’. Centraal staat het streven om het best mogelijke onderwijs te realiseren voor de leerlingen van O2A5. Dat doet de raad van toezicht door uit te gaan van beleids- en verantwoordingsgegevens van de instelling zelf en haar belangrijkste stakeholders, gesteund door zelfevaluatie. Het bestuurlijk ver-

mogen, de kwaliteitsprocessen, resultaten en bedrijfsvoering van de instelling zijn het uitgangspunt.

Toezichthoudende taak

Het toezicht op het bestuur van stichting O2A5 omvat onder andere:

- realisatie van de doelstellingen en kwaliteitsbeleid;
- strategie en de risico's verbonden aan de instellingsactiviteiten;
- opzet en de werking van de interne risicobeheersing- en controlesystemen;
- kwaliteit van de horizontale dialoog (de dialoog met belanghebbenden);
- financiële planning en control proces;
- naleving van wet- en regelgeving, waaronder regels met betrekking tot bekostiging.

De toezichthoudende taak wordt ingevuld door:

- toezicht vooraf: vooral goedkeuring van besluiten en voornemens van bestuurder in materiële zin zoals genoemd in de statuten ('voorbereiden dat het goed gaat');
- toezicht achteraf: monitoren van het functioneren van de instelling en het functioneren van de bestuurder in materiële zin ('bewaken dat het goed gaat').

Werkwijze

De raad van toezicht kent een integrale verantwoordelijkheid. Het zal duidelijk zijn dat niet alle leden individueel beschikken over een zodanig brede deskundigheid om alle verantwoordelijkheden daadwerkelijk te kunnen dragen. De raad van toezicht heeft daarom vier subcommissies ingesteld die tot taak hebben de aan hen toebedeelde onderwerpen voor te bereiden ten behoeve van een efficiënte en effectieve besluitvorming door de plenaire raad. Deze commissies zijn:

- audit commissie (begroting en financiële verantwoording);
- onderwijskwaliteit (kwaliteit van het geboden onderwijs);
- rechtmatigheidscommissie (rechtmatigheid);
- remuneratiecommissie (beoordeling en beloning bestuurder).

De raad van toezicht heeft het recht te kunnen beschikken over alle informatie aangaande Stichting O2A5 en de scholen van de stichting. De raad van toezicht is bevoegd inzage te nemen van alle boeken, bescheiden, overige gegevensdragers en correspondentie van Stichting O2A5.

Stichting O2A5 kent een reglement voor de raad van toezicht. Dit reglement is laatstelijk gewijzigd op 5 december 2012. In overeenstemming met het reglement heeft de raad van toezicht een intern toezichtkader opgesteld. Bij het intern toezichtkader staat de vraag centraal: 'Wanneer is het nu goed?'. Bij de jaarlijkse zelfevaluatie van de raad wordt tevens het intern toezichtkader betrokken. Het actuele intern toezichtkader dateert van februari 2017.

Vergaderingen

De vergaderingen van de raad van toezicht zijn, in tegenstelling tot de bestuursvergaderingen, niet openbaar. De agenda volgt de jaarcyclus van het primair onderwijs en het bestuurlijk jaarplan van de bestuurder. Voor elke vergadering wordt de agenda aangevuld met actuele onderwerpen, voortkomend uit benoemde thema's, eventuele risico's en onderwerpen die de aandacht vergen.

De raad van toezicht heeft in 2017 vijf maal vergaderd. De vergaderingen worden gehouden op het bestuursbureau in aanwezigheid van de directeur bestuurder. In de regel start iedere vergadering met een besloten deel van circa een half uur waarbij de directeur bestuurder niet aanwezig is.

Naast de reguliere vergaderingen is de raad in 2017 één keer in een informele setting met de directeur bestuurder bijeen geweest. Deze bijeenkomst stond in het teken van het strategisch beleidsplan voor de komende vier jaar (2018-2021). De raad werd daarbij geïnformeerd over het proces dat is doorlopen om te komen tot het strategisch beleidsplan alsmede over de inhoud van het plan.

Delegaties van de raad hebben buiten de aanwezigheid van de directeur bestuurder tweemaal met de GMR van gedachten gewisseld en hebben gesproken met de directeuren van O2A5. Een afvaardiging van de raad was aanwezig bij de twee bijeenkomsten met de wethouders onderwijs van de gemeenten waar O2A5 openbaar onderwijs aanbiedt (het gemeenschappelijk orgaan). Ook was een afvaardiging van de raad in december aanwezig bij het breed stafoverleg van het bestuursbureau.

In 2017 heeft de raad van toezicht in iedere reguliere vergadering aandacht besteed aan de kwaliteit van het onderwijs op de scholen. De aandacht van de raad gaat daarbij niet alleen uit naar de feitelijke uitkomsten, maar nog veel meer naar de acties die de directeur bestuurder op basis van de uitkomsten en zijn analyse onderneemt, alsmede naar de resultaten van deze acties. Een periodiek geactualiseerde risico-inventarisatie op het gebied van onderwijskwaliteit is onderdeel van de rapportage die de directeur bestuurder aan de raad van toezicht verstrekt. Daarnaast heeft een delegatie van de raad in mei 2017 een bezoek gebracht aan drie O2A5 basisscholen.

De raad van toezicht bespreekt tevens – voorbereid door de audit commissie - de financiële gang van zaken aan de hand van de financiële rapportages. In 2017 werd goedkeuring verleend aan:

- de herziene begroting 2017;
- de bestuurlijke jaarverantwoording 2016 (inclusief de jaarrekening);
- de begroting 2018;
- de meerjarenbegroting 2018 tot en met 2021.

De herziene begroting 2017 ging vergezeld van het formatieplan voor het schooljaar 2017/2018 met een prognose van de ontwikkeling in leerlingaantallen en formatie voor de komende drie jaar. Bij de begroting 2018 is een meerjarenbegroting (2018-2021) gevoegd, waarmee de begroting voor het komende jaar in een meerjarenperspectief wordt geplaatst.

Alvorens tot goedkeuring van de jaarverantwoording 2016 over te gaan en decharge te verlenen aan de bestuurder heeft de audit-commissie van de raad met de controlerend accountant gesproken en kennis genomen van diens bevindingen en aanbevelingen.

Naast de hiervoor genoemde goedkeuringen heeft de raad in 2017:

- goedkeuring verleend aan de samenwerkingsovereenkomst met Stichting OVO en Stichting Logos;
- Van Ree Accountants met ingang van boekjaar 2017 benoemd tot controlerend accountant van Stichting O2A5.

De directeur bestuurder legt periodiek verantwoording af over de gang van zaken binnen Stichting O2A5. Dit gebeurt in de vorm van een rapportage waarmee de directeur bestuurder de raad op compacte wijze integraal informeert over de gang van zaken. Daarin is naast een vaste set aan informatie over de bedrijfsvoering (zowel financieel als niet-financieel) een actuele risicoanalyse opgenomen en komen de voorgenomen bestuurlijke acties aan de orde. De frequentie van de rapportage stelt de raad in staat tijdig te volgen dat voorgenomen acties zijn uitgevoerd en welke resultaten die hebben opgeleverd.

Op basis van een jaarkalender worden gedurende het jaar alle van belang zijnde beleidsgebieden (personeel, onderwijskwaliteit, financieel, huisvesting) gestructureerd besproken.

‘Anders organiseren’ is ook in 2017 in iedere vergadering aan de orde geweest. Dit betreft het nieuwe organisatiemodel dat op 1 augustus 2015 van start is gegaan. Voor de continuïteit van het onderwijs op alle (gemiddeld kleiner geworden) locaties was het belangrijk dat O2A5 nog kostenefficiënter wordt aangestuurd en dat de medewerkers voldoende ontwikkelperspectief behouden. Twee elementen die naar de mening van de raad voldoende tot uitdrukking komen in het nieuwe organisatiemodel. In 2017 heeft volgens plan onder leiding van een externe deskundige de tussenevaluatie van ‘Anders organiseren’ plaatsgevonden. De externe deskundige heeft de raad in haar vergadering van november 2017 uitgebreid geïnformeerd over zijn bevindingen en aanbevelingen. Daarnaast heeft de raad kennis genomen van de voorgenomen acties van de directeur bestuurder naar aanleiding van de tussenrapportage. De overkoepelende conclusie is dat de organisatie duidelijk heeft moeten wennen aan het nieuwe model, doch dat de ingeslagen weg als positief wordt ervaren. Het goed positioneren van ieders rol in het nieuwe model behoeft zeker aandacht. Ook in 2018 zal de raad de verdere ontwikkelingen met bijzondere aandacht blijven volgen.

Werkgeverstaak

De werkgeverstaak van de raad van toezicht houdt in het vaststellen van arbeidsvoorwaarden, benoemen en beoordelen van de directeur bestuurder en ingrijpen mocht dat nodig zijn. Er is primair sprake van een samenwerking tussen raad van toezicht en bestuur. Het bestuur is het besluitvormend orgaan: het bestuur bestuurt en neemt dus alle beslissingen. Dat kan op de hoofdlijnen en op specifieke onderdelen niet zonder medewerking (en instemming) van de toezichthouder. De remuneratiecommissie heeft in februari (2018) een beoordelingsgesprek met de directeur bestuurder gevoerd, waarin de wijze waarop de directeur bestuurder in 2017 zijn functie heeft uitgeoefend positief is beoordeeld. Formele decharge over het door de bestuurder in 2017 gevoerde beleid komt pas aan de orde bij het goedkeuringsproces van de jaarrekening 2017.

Overige contacten

De raad van toezicht vindt het belangrijk om contact te onderhouden met de stakeholders binnen en buiten Stichting O2A5. Daarnaast zijn leden van de raad aanwezig bij personeelsbijeenkomsten zoals de nieuwjaarsreceptie met alle medewerkers en de eindejaarsbijeenkomst met de schooldirecteuren, waarbij op informele wijze informatie wordt verkregen die dienstbaar is aan de taakvervulling van de raad van toezicht.

Evaluatie

De raad van toezicht evalueert zichzelf formeel een keer per jaar. In principe zonder aanwezigheid van de directeur bestuurder. Deze zelfevaluatie vraagt om zelfreflectie, openheid en eerlijkheid. Immers, wie controleert de raad van toezicht? De zelfevaluatie is er op gericht om de activiteiten van de raad van toezicht te legitimeren en het functioneren te verbeteren. Bij de zelfevaluatie in 2017 is het reglement van de raad geëvalueerd en ongewijzigd gebleven; daarnaast is het intern toezichtkader opnieuw vastgesteld.

Ten slotte

De raad van toezicht wil alle medewerkers van Stichting O2A5 van harte bedanken voor hun inzet en enthousiasme om dagelijks goed onderwijs te geven aan de kinderen op onze scholen. Het onderwijs is de afgelopen jaren flink veranderd en zal de komende jaren blijven veranderen. Met daarnaast beperktere middelen van overheidswege en de krimp in onze regio staan wij voor een uitdagende periode met onder andere een ingrijpende wijziging in het managementmodel waarbij wij de inzet en het enthousiasme van onze medewerkers hard nodig hebben om onze missie en visie in de praktijk te brengen.

Financieel verslag

Kengetallen

	2017	2016
Liquiditeit (<i>Vlottende activa / kortlopende schulden</i>)	2,78	2,52
Solvabiliteit 1 (<i>Eigen vermogen (excl. voorzieningen) / totale vermogen * 100%</i>)	40,19	34,60
Solvabiliteit 2 (<i>Eigen vermogen (incl. voorzieningen) / totale vermogen * 100%</i>)	76,07	71,47
Rentabiliteit (<i>Saldo gewone bedrijfsvoering / totale baten (incl. fin. baten) * 100%</i>)	1,38	0,24
Weerstandvermogen excl. MVA (<i>Eigen vermogen - materiële vaste activa</i>) / rijksbijdragen * 100%)	2,84	3,04
Weerstandvermogen incl. MVA (<i>Eigen vermogen / (totale baten + financiële baten) * 100%</i>)	15,79	14,57
Huisvestingsratio (<i>Huisvestingslasten + afschrijvingen gebouwen en terreinen</i>) / totale lasten * 100 %)	8,84	8,96
Materiële lasten / totale lasten (in %)	20,54	19,62
Personele lasten / totale lasten (in %)	79,46	80,38
Personele lasten / totale lasten + fin lasten (in %)	79,44	80,37
Materiële lasten / totale lasten + fin lasten (in %)	20,56	19,63

Liquiditeit

Het kengetal geeft aan in welke mate men in staat is om op korte termijn aan alle verplichtingen te voldoen.

Solvabiliteit

De solvabiliteit geeft aan in welke mate de bezittingen op de activazijde van de balans zijn gefinancierd met eigen of vreemd vermogen.

Rentabiliteit

In het bedrijfsleven wordt met de rentabiliteit de winst- of verliesgevendheid van een onderneming bedoeld. In het onderwijs (non-profit sector) wordt een relatie gelegd tussen het behaalde resultaat en de ontwikkeling hiervan op het weerstandvermogen.

Het geeft aan welk deel van de totale baten resteert na aftrek van de lasten.

Weerstandvermogen

Het weerstandvermogen geeft inzicht in de capaciteit om onvoorziene tegenvallers in de exploitatie op te vangen.

Huisvestingsratio

Het kengetal geeft aan de verhouding van de huisvestinglasten t.o.v. de totale lasten.

1 Grondslagen Algemeen

De jaarrekening is opgesteld volgens de Regeling Jaarverslaggeving Onderwijs. In deze regeling is bepaald dat de bepalingen van Titel 9 Boek 2 BW en de Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving Onderwijs (in het bijzonder RJ 66o Onderwijsinstellingen) van toepassing zijn met inachtneming van de daarin aangeduide uitzonderingen.

Activa en verplichtingen worden in het algemeen gewaardeerd tegen de verkrijgings- of vervaardigingsprijs of de actuele waarde. Indien geen specifieke waarderingsgrondslag is vermeld, vindt waardering plaats tegen de verkrijgingsprijs. Baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop ze betrekking hebben. Winsten worden slechts opgenomen voor zover zij op balansdatum zijn gerealiseerd. Verplichtingen en mogelijke verliezen die hun oorsprong vinden voor het einde van het verslagjaar, worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

Voor zover van toepassing zijn ter vergelijking opgenomen de realisatiecijfers van het voorgaande jaar, alsmede de (goedgekeurde) begroting van het huidige jaar.

Het bestuur heeft zich een oordeel gevormd over de zaken die in het jaarverslag worden besproken en heeft voor de bedragen die in de jaarrekening zijn opgenomen schattingen gemaakt. Indien dit voor het geven van het in art. 2:362 lid 1 BW vereiste inzicht noodzakelijk is, is de aard van deze oordelen en schattingen inclusief de bijbehorende veronderstellingen opgenomen bij de toelichting op de betreffende jaarrekeningpost.

Op basis van de brief van 1 december 2017 van de minister voor Basis- en Voortgezet Onderwijs en Media zijn de bedragen die het Samenwerkingsverband als gelden passend onderwijs heeft doorbetaald aan de aangesloten schoolbesturen als volgt verwerkt:

- gelden die OCW namens de Samenwerkingsverbanden aan de scholen overmaakt zijn verantwoord onder categorie 3.1.1 Ontvangen Rijksbijdragen;
- de overige generieke overdrachten (bedrag per leerling) en speciale overdrachten (arrangementen) worden onder categorie 3.1.3.3 Ontvangen doorbetalingen Rijksbijdrage Samenwerkingsverbanden verwerkt.

In de vergelijkende cijfers en de begroting zijn deze bedragen aangepast en ook onder deze categorieën verwerkt. Deze stonden in de jaarrekening 2016 en de goedgekeurde- en vastgestelde begroting 2017 verantwoord onder 3.1.3.3.

Door afronding op hele euro's kunnen in het verslag kleine verschillen worden geconstateerd. De jaarrekening is opgesteld vanuit de continuïteitsveronderstelling.

Grondslagen voor de waardering van activa en passiva

Materiële vaste activa

De materiële vaste activa worden gewaardeerd tegen de verkrijgingsprijs, verminderd met de cumulatieve afschrijvingen en indien van toepassing met bijzondere waardeverminderingen. De afschrijvingen worden gebaseerd op de geschatte economische levensduur en worden berekend op basis van een vast percentage van de verkrijgingsprijs, rekening houdend met een eventuele restwaarde.

Als ondergrens voor de te activeren zaken met een gebruiksduur van langer dan 1 jaar wordt € 500 aangehouden.

Het economisch eigendom van de schoolgebouwen berust bij de gemeente. Indien een gebouw door een school blijvend wordt verlaten, wordt het gebouw 'om niet' aan de gemeente overgedragen.

De overige activagroepen met afschrijvingstermijnen zijn als volgt bepaald:

Gebouwen en terreinen: 25 tot 40 jaar;

Machines en installaties: 10 jaar;

Inventaris en apparatuur: 5 jaar;

Meubilair: 20 jaar;

ICT / Overige MVA: 5 tot 10 jaar;

OLP en apparatuur: digiborden 10 jaar, leermethoden 8 jaar.

Als ondergrens voor te activeren zaken met een gebruiksduur van langer dan 1 jaar, wordt € 500 aangehouden. Afhankelijk van de soort aanschaf geldt deze ondergrens voor de prijs per stuk (inclusief b.t.w., b.v. TV) of de prijs van de 'verzamelnaam' (b.v. (taal)methode).

Vorderingen

De vorderingen en overlopende activa worden bij eerste verwerking opgenomen tegen de reële waarde en vervolgens gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs.

De reële waarde en geamortiseerde kostprijs zijn gelijk aan de nominale waarde.

Noodzakelijk geachte voorzieningen voor het risico van oninbaarheid worden in mindering gebracht. Deze voorzieningen worden bepaald op basis van individuele beoordeling van de vorderingen en overlopende activa.

De vorderingen en overlopende activa hebben een looptijd korter dan een jaar, tenzij dit bij de toelichting op de balans anders is aangegeven.

Liquide middelen

De liquide middelen staan, voor zover niet anders vermeld, ter vrije beschikking van het bestuur. Liquide middelen zijn gewaardeerd tegen nominale waarde. Liquide middelen die niet ter directe beschikking staan worden verwerkt onder de vorderingen.

Liquide middelen die langer dan 12 maanden niet ter directe beschikking staan, worden verwerkt onder de financiële vaste activa.

Eigen Vermogen

Het eigen vermogen bestaat uit de algemene reserve die voortkomt uit de door (semi-)overheidsinstellingen gefinancierde activiteiten, bestemmingsreserves en bestemmingsfondsen. Hierbij is onderscheid gemaakt tussen reserves uit private middelen en reserves uit publieke middelen.

De algemene reserve vormt een buffer ter waarborging van de continuïteit van de instelling. Deze wordt opgebouwd uit de resultaatbestemming van overschotten welke ontstaan uit het verschil tussen de toegerekende baten en werkelijk gemaakte lasten. In geval van een tekort wordt dit resultaat ten laste van de algemene reserve gebracht.

Indien een beperkte bestedingsmogelijkheid door de organisatie is aangebracht, dan is het aldus afgezonderde deel van het eigen vermogen aangeduid als bestemmingsreserve. De beperkte bestedingsmogelijkheid van de bestemmingsreserve is door het bestuur bepaald en betreft geen verplichting. Het bestuur kan deze verplichting zelf opheffen.

Indien een beperkte bestedingsmogelijkheid door een derde is aangebracht, dan is het aldus afgezonderde deel van het eigen vermogen aangeduid als bestemmingsfonds.

Voorzieningen

De voorzieningen worden gevormd voor verplichtingen die op balansdatum bestaan, waarbij het waarschijnlijk is dat een uitstroom van middelen noodzakelijk is, waarvan de hoogte redelijkerwijs geschat kan worden en voor zover deze verplichtingen en risico's niet op activa in minderling zijn gebracht. De voorzieningen worden opgenomen voor de nominale waarde, met uitzondering van de voorziening jubilea. Deze wordt opgenomen voor de contante waarde.

De voorzieningen zijn verdeeld naar langlopend en kortlopend. Kortlopend heeft betrekking op het deel van de voorziening met een looptijd van maximaal één jaar. Het langlopend deel op het deel met een looptijd langer dan één jaar.

Voorziening jubilea

Op grond van de Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving is een voorziening voor toekomstige jubileumuitkeringen gevormd. Voor de berekening is uitgegaan van de datum van indiensttreding van de medewerker in het onderwijs. Vanaf deze datum bouwt de medewerker aanspraken op voor een te ontvangen jubileum-gratificatie bij 25-jarig en 40-jarig dienstverband. Er is rekening gehouden met een variabele blijfkans en een rekenrente van 1 %. Voor instellingen met een aantal FTE van 50 of meer wordt gerekend met € 750 per FTE.

Voorziening spaarverlof

Voor op balansdatum bestaande verplichtingen uit hoofde van spaarverlof is een voorziening gevormd. Betaalde bedragen inzake spaarverlof worden ten laste van de voorziening gebracht.

Voorziening groot onderhoud

De voorziening voor de gelijkmatige verdeling van onderhoudslasten wordt bepaald op basis van de te verwachten kosten voor cyclisch groot onderhoud voor de komende 20 jaar op basis van het meerjarenonderhoudsplan. De voorziening wordt lineair opgebouwd. Het uitgevoerde onderhoud wordt ten laste van de voorziening gebracht.

Langlopende- en kortlopende schulden en overige verplichtingen

Langlopende en kortlopende schulden en overige financiële verplichtingen worden na eerste opname gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs op basis van de effectieve rekenmethode.

De reële waarde en geamortiseerde kostprijs zijn gelijk aan de nominale waarde van de schuld. De overlopende passiva betreffen vooruit ontvangen bedragen die aan opvolgende perioden worden toegerekend en nog te betalen bedragen, voor zover ze niet onder de kortlopende schulden zijn te plaatsen.

De tot op heden ontvangen investeringssubsidies die dienen ter dekking van afschrijvingslasten van materiële vaste activa in de volgende jaren zijn ook opgenomen onder de langlopende schulden. In de jaarrekening 2016 waren deze nog verantwoord onder de kortlopende schulden; in de vergelijkende cijfers is dit aangepast.

Langlopende- en kortlopende schulden en overige verplichtingen

Langlopende en kortlopende schulden en overige financiële verplichtingen worden na eerste opname gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs op basis van de effectieve rekenmethode.

De reële waarde en geamortiseerde kostprijs zijn gelijk aan de nominale waarde van de schuld. De overlopende passiva betreffen vooruit ontvangen bedragen die aan opvolgende perioden worden toegerekend en nog te betalen bedragen, voor zover ze niet onder de kortlopende schulden zijn te plaatsen.

De tot op heden ontvangen investeringssubsidies die dienen ter dekking van afschrijvingslasten van materiële vaste activa in de volgende jaren zijn ook opgenomen onder de langlopende schulden. In de jaarrekening 2016 waren deze nog verantwoord onder de kortlopende schulden; in de vergelijkende cijfers is dit aangepast.

Resultaatbepaling

Algemeen

De baten en lasten worden toegerekend aan het boekjaar waarop ze betrekking hebben. Winsten worden slechts genomen voor zover zij op balansdatum zijn verwezenlijkt. Verliezen en risico's die hun oorsprong vinden voor het einde van het verslagjaar, worden in acht genomen, indien zij voor het vaststellen van de jaarrekening bekend zijn geworden. De instelling heeft in haar statuten geen bepalingen opgenomen omtrent de verdeling van de winst. Er is dus geen statutaire regeling winstbestemming.

(Rijks)bijdragen

Onder de rijksbijdragen worden de vergoedingen voor de exploitatie, verstrekt door het Ministerie van OCW, opgenomen. Tevens worden hier verantwoord de door het samenwerkingsverband ontvangen doorbetalingen van rijksbijdragen. Rijksbijdragen worden als baten verantwoord in de staat van baten en lasten in het jaar waarop de toekenning betrekking heeft.

Geoormerkte OCW-subsidies (doelsubsidies met verrekening clause) worden ten gunste van de staat van de baten en lasten verantwoord in het jaar waarvan de gesubsidieerde lasten komen. Niet bestede middelen worden verantwoord onder de overlopende passiva zolang de bestedingstermijn niet is verlopen. Niet bestede middelen worden verantwoord onder de kortlopende schulden als terug te betalen subsidie zodra de bestedingstermijn is verlopen op balansdatum.

Overige overheidsbijdragen en subsidies

Onder de overige overheidsbijdragen worden de vergoedingen opgenomen, verstrekt door gemeente, provincie of andere overheidsinstellingen. De overige overheidsbijdragen worden toegerekend aan het verslagjaar waarop ze betrekking hebben.

Exploitatiesubsidies worden als baten verantwoord in de staat van baten en lasten in het jaar waarin de gesubsidieerde kosten zijn gemaakt of opbrengsten zijn gederfd, of wanneer een gesubsidieerd exploitatietekort zich heeft voorgedaan. De baten worden verantwoord als het waarschijnlijk is dat deze worden ontvangen en de instelling de condities voor ontvangst kan aantonen.

Overige baten

Onder de overige baten worden de vergoedingen opgenomen die niet verstrekt zijn door het Ministerie van OCW, gemeenten, provincies of andere overheidsinstellingen. De overige baten (waaronder ouderbijdragen) worden toegerekend aan het verslagjaar waarop ze betrekking hebben.

Personeelsbeloningen

Lonen, salarissen en sociale lasten worden op grond van de cao uitbetaald. De beloningen van het personeel worden als last in de staat van baten en lasten verantwoord in de periode waarin de arbeidsprestatie wordt verricht en, voor zover nog niet uitbetaald, als verplichting op de balans opgenomen. Als de reeds betaalde bedragen de verschuldigde beloningen overtreffen, wordt het meerdere opgenomen als een overlopend actief voor zover er sprake zal zijn van terugbetaling door het personeel of van verrekening met toekomstige betalingen door het bevoegd gezag.

Pensioenen

De instelling heeft een toegezegd pensioenregeling bij Stichting Bedrijfspensioenfonds ABP. Op deze pensioenregeling zijn de bepalingen van de Nederlandse Pensioenwet van toepassing en worden op verplichte en contractuele basis premies betaald door de instelling. ABP handelt het middelloon als pensioengevende salarisgrondslag. ABP probeert ieder jaar de pensioenen te verhogen met de gemiddelde stijging van de lonen in de sectoren overheid en onderwijs. Wanneer de dekkingsgraad lager is dan 105% vindt er geen indexatie plaats. De premies worden verantwoord als personeelskosten zodra deze verschuldigd zijn. Vooruitbetaalde premies worden opgenomen als overlopende activa indien dit tot een terugstorting leidt of tot een vermindering van toekomstige betalingen. Nog niet betaalde premies worden als verplichting op de balans opgenomen.

De dekkingsgraad van het ABP ultimo 2017 is 104,4% Per ultimo 2016 was deze 96,6%

Afschrijvingen

Materiële Vaste Activa worden vanaf het moment van ingebruikneming afgeschreven over de verwachte toekomstige gebruiksduur van het actief.

Huisvestingslasten

Onder de huisvestingslasten worden de uitgaven voor huisvesting opgenomen. De lasten worden toegerekend aan het verslagjaar waarop ze betrekking hebben.

Overige lasten

De overige lasten hebben betrekking op uitgaven die voortvloeien uit aangegane afspraken dan wel noodzakelijk zijn voor het geven van onderwijs en worden toegerekend aan het verslagjaar waarop ze betrekking hebben.

Financiële baten en lasten

Rentebaten en rentelasten worden tijdsevenredig verwerkt, rekening houdend met de effectieve rentevoet van de betreffende activa en passiva.

Financiële instrumenten en risicobeheersing

Algemeen

De in deze toelichting opgenomen gegevens verschaffen informatie die behulpzaam is bij het schatten van de omvang van risico's die verbonden zijn aan zowel de in de balans opgenomen als de niet in de balans opgenomen financiële instrumenten. De primaire financiële instrumenten van het bestuur, anders dan derivaten, dienen ter financiering van de operationele activiteiten van het bestuur of vloeien direct uit deze activiteiten voort. Het beleid van het bestuur is om niet te handelen in financiële instrumenten voor speculatieve doeleinden. De

belangrijkste risico's uit hoofde van de financiële instrumenten van het bestuur zijn het kredietrisico, het liquiditeitsrisico, het kasstroomrisico en renterisico.

Marktrisico

De instelling is werkzaam in Nederland. Het valutarisico is daarmee nihil. De instelling loopt geen prijsrisico's.

De instelling loopt renterisico over de rentedragende vorderingen en rentedragende schulden.

Kredietrisico

De instelling heeft geen significante concentraties van kredietrisico.

Liquiditeitsrisico

Het bestuur heeft een treasurystatuut opgesteld waarin zij haar beleid omtrent liquiditeit heeft uiteengezet. Door tussentijdse monitoring en eventuele bijsturing worden liquiditeitsrisico's beheerst.

Liquide middelen, vorderingen en kortlopende schulden

Gezien de korte looptijd van deze instrumenten benadert de boekwaarde de reële waarde.

Bepaling reële waarde

Een aantal grondslagen en toelichtingen in de jaarrekening vereist de bepaling van de reële waarde van zowel financiële als niet-financiële activa en verplichtingen. Voor waarderings- en informatieverschaffingsdoeleinden is de reële waarde op basis van de volgende methoden bepaald.

Indien van toepassing wordt nadere informatie over de uitgangspunten voor de bepaling van de reële waarde vermeld bij het onderdeel van deze toelichting dat specifiek op het betreffende actief of de betreffende verplichting van toepassing is.

De reële waarde van financiële instrumenten wordt bepaald door de verwachte kasstromen contant te maken tegen een disconteringsvoet die gelijk is aan de geldende risicovrije marktrente voor de resterende looptijd vermeerderd met krediet- en liquiditeitsopslagen.

Kasstroomoverzicht

In samenhang met de balans en de staat van baten en lasten moet het kasstroomoverzicht bijdragen aan het inzicht in de financiering en liquiditeit.

Het kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de indirecte methode. Bij de indirecte methode wordt het resultaat (saldo van baten en lasten) als basis genomen.

Dit overzicht geeft weer waaraan de in de verslagperiode beschikbaar gekomen gelden zijn besteed. De geldmiddelen in het kasstroomoverzicht bestaan uit de liquide middelen. Transacties waarbij geen instroom of uitstroom van kasmiddelen plaatsvindt, waaronder financial leasing, zijn niet in het kasstroomoverzicht opgenomen.

2 Balans per 31 december 2017

(na verwerking resultaatbestemming)

		31 december 2017		31 december 2016	
		€	€	€	€
ACTIVA					
Vaste activa					
Materiële vaste activa	1				
Gebouwen en terreinen	57.567		60.246		
Machines en installaties	17.316		10.569		
Inventaris en apparatuur	101.090		97.661		
Meubilair	1.064.440		934.835		
ICT	522.402		421.166		
OLP en apparatuur	391.136		389.015		
Overige MVA	96.189		71.490		
		2.250.141		1.984.981	
Financiële vaste activa	2				
Overige leningen u/g	12.159		21.900		
		12.159		21.900	
Vlottende activa					
Vorderingen	3				
Debiteuren	176.709		56.682		
Ministerie van OCW	863.598		779.376		
Overlopende activa	95.074		113.418		
Overige overheden	0		43.772		
Overige vorderingen	250.307		62.294		
		1.385.688		1.055.542	
Liquide middelen	4				
		3.113.113		4.103.409	
		6.761.102		7.165.832	

31 december 2017
€

31 december 2016
€

PASSIVA

Eigen vermogen 5

Algemene reserve	1.973.511	1.639.344
------------------	-----------	-----------

Bestemmingsreserves		
---------------------	--	--

(publiek en privaat)	743.948	839.789
----------------------	---------	---------

2.717.459

2.479.133

Voorzieningen 6

Personeels- en		
----------------	--	--

onderhoudvoorziening	2.426.036	2.642.631
----------------------	-----------	-----------

2.426.036

2.642.631

Kortlopende schulden 7

Crediteuren	226.020	543.224
-------------	---------	---------

Belasting en premie		
---------------------	--	--

sociale verzekeringen	506.322	607.008
-----------------------	---------	---------

Schulden terzake van		
----------------------	--	--

pensioenen	156.379	136.931
------------	---------	---------

Overige kortlopende schulden	257.706	229.633
------------------------------	---------	---------

Overlopende passiva	471.179	527.273
---------------------	---------	---------

1.617.606

2.044.069

6.761.102

7.165.832

3 Staat van baten en lasten 2017

	Realisatie 2017 €	Begroting 2017 €	Realisatie 2016 €
Baten			
(Rijks)bijdragen	16.442.522	15.915.900	16.267.053
Overige overheidsbijdragen en subsidies	255.738	259.700	276.099
Overige baten	495.879	260.400	444.991
	17.194.139	16.436.000	16.988.143
Lasten			
Personele lasten	13.481.861	13.423.850	13.645.236
Afschrijvingen	461.708	476.300	369.911
Huisvestingslasten	1.493.241	1.490.650	1.513.684
Overige instellingslasten	1.529.408	1.561.100	1.447.593
	16.966.218	16.951.900	16.976.424
Saldo baten en lasten	227.921	-515.900	11.719
Financiële baten en lasten			
Financiële baten	14.253	30.000	30.285
Financiële lasten	3.848	6.600	1.934
Financiële baten en lasten	10.405	23.400	28.352
Resultaat	238.326	-492.500	40.070

4 Kasstroomoverzicht 2017

	2017	2016
	€	€
Kasstroom uit operationele activiteiten		
Saldo baten en lasten	227.921	11.719
Aanpassingen voor:		
– Afschrijvingen	461.708	369.911
– Afschrijven desinvesteringen		-68.741
– Mutaties voorzieningen	-216.594	-482.483
Veranderingen in vlottende middelen		
– Vorderingen	-330.146	49.728
– Kortlopende schulden	-426.463	145.104
Kasstroom uit bedrijfsoperaties	-283.574	25.238
- Ontvangen interest	14.253	30.285
- Betaalde interest	-3.848	-1.934
	10.405	28.351
Kasstroom uit operationele activiteiten	-273.169	53.589
Kasstroom uit investeringsactiviteiten		
Investerings in materiële vaste activa	-726.868	-381.007
Desinvesteringen in immateriële vaste activa	0	83.178
Overige investeringen in FVA	9.741	0
Kasstroom uit investeringsactiviteiten	-717.127	-297.829
Kasstroom uit financieringsactiviteiten		0
Mutatie liquide middelen	-990.296	-244.240
Beginstand liquide middelen	4.103.409	4.347.649
Mutatie liquide middelen	-990.296	-244.240
Eindstand liquide middelen	3.113.113	4.103.409

5 Toelichting behorende tot de balans (na verwerking resultaatbestemming)

ACTIVA

31-12-2017 31-12-2016
€ €

2 Financiële vaste activa

Overige leningen u/g	12.159	21.900
	12.159	21.900
Overige leningen u/g		
Waarborgsommen	12.159	21.900
	12.159	21.900

	Boek- waarde 1-1-17 €	(Des-) investerings leningen €	Aflossing €	Boek- waarde 31-12-17 €
Waarborgsommen	21.900	-9.741	0	12.159
	21.900	-9.741	0	12.159

	31-12-2017 €	31-12-2016 €
1 Materiële vaste activa		
Gebouwen en terreinen	57.567	60.246
Machines en installaties	17.316	10.569
Inventaris en apparatuur	101.090	97.661
Meubilair	1.064.440	934.835
ICT	522.402	421.166
OLP en apparatuur	391.136	389.015
Overige MVA	96.189	71.490
	2.250.141	1.984.981

	Gebouw en terrein	Machines en Install.	Inv + App	Meubilair	ICT	OLP en app	Overige MVA	Totaal
	€	€	€	€	€	€	€	€
<i>Boekwaarde 31 december 2016</i>								
Aanschaffingswaarde	120.097	76.226	243.376	2.079.944	2.056.843	1.523.812	131.767	6.232.065
Cumulatieve afschrijvingen	-59.851	-65.657	-145.715	-1.145.110	-1.635.677	-1.134.797	-60.277	-4.247.084
Boekwaarde 31 december 2016	60.246	10.569	97.661	934.835	421.166	389.015	71.490	1.984.981
<i>Mutaties</i>								
Investeringsen	4.695	10.673	32.532	246.307	279.754	113.466	39.442	726.868
Afschrijvingen	-7.373	-3.926	-29.103	-116.701	-178.517	-111.345	-14.743	-461.708
Mutaties boekwaarde	-2.679	6.747	3.430	129.606	101.237	2.121	24.699	265.160
<i>Boekwaarde 31 december 2017</i>								
Aanschaffingswaarde	124.791	86.899	275.909	2.326.251	2.336.597	1.637.278	171.209	6.958.933
Cumulatieve afschrijvingen	-67.224	-69.583	-174.818	-1.261.811	-1.814.194	-1.246.142	-75.020	-4.708.792
Boekwaarde 31 december 2017	57.567	17.316	101.090	1.064.440	522.402	391.136	96.189	2.250.141
Afschrijvingspercentages								
		van	t/m					
Gebouwen en terreinen		2,50 %	4,00 %					
Machines en installaties		10,00 %	10,00 %					
Inventaris en apparatuur		20,00 %	20,00 %					
Meubilair		5,00 %	5,00 %					
ICT / Overige MVA		10,00 %	20,00 %					
OLP en apparatuur		12,50 %	12,50 %					

31-12-2017

31-12-2016

€

€

3 Vorderingen

Debiteuren	176.709	56.682
Ministerie van OCW	863.598	779.376
Overige overheden	0	43.772
Overige vorderingen	250.307	62.294
Overlopende activa	95.074	113.418
	1.385.688	1.055.542

Ministerie van OCW

863.598

779.376

Overige vorderingen

Vervangingsfonds

206.033

0

Overige vorderingen

44.274

62.294

250.307**62.294**

Overlopende activa

Vooruitbetaalde kosten

95.074

110.561

Verstrekke voorschotten

0

2.857

95.074**113.418**

4 Liquide middelen

Kasmiddelen	156	159
Tegoeden op bank- en girorekeningen	3.112.958	4.103.250
	3.113.113	4.103.409
Kasmiddelen		
Overige kassen	156	159
	156	159
Tegoeden op bank- en girorekeningen		
Rabobank rekening courant	15.607	119.907
Rabobank vermogensspaarrekening	3.097.346	3.727.447
Rabobank Bedrijfsbonusrekening	4	255.896
	3.112.958	4.103.250

PASSIVA

5 Eigen vermogen

Verloopoverzicht Reserves en Voorzieningen

	Saldo 1-1-2017	Resultaat	Overige mutaties	Saldo 31-12-2017
Algemene reserve	1.639.344	149.715	184.453	1.973.511
Bestemmingsreserves publiek				
Strategisch Beleidsplan	107.215	63.000	0	170.215
Personeelskwaliteit	122.097	-24.000	0	98.097
Onderwijskwaliteit	95.516	-40.000	0	55.516
Schoolbudgetten	330.508	89.612	0	420.120
Herwaardering	184.453	0	-184.453	0
	839.789	88.612	0	743.948
Totaal bestemmingsreserves	839.789	88.612	-184.453	743.948
Eigen vermogen	2.479.133	238.326	0	2.717.459

6 Voorzieningen

Model VL: Voorzieningen en langlopende schulden

Voorzieningen

	Stand per 1 januari 2017	Dotaties	Onttrekkingen	Vrijval	Stand per 31 december 2017
Personeelsvoorziening	410.361	91.279	144.444	69.153	288.043
Overige voorzieningen	2.232.270	348.759	443.036	-	2.137.993
Voorzieningen	2.642.631	440.038	587.480	69.153	2.426.036
Uitsplitsing					
Voorz. Ambtsjubileum	2 05.679	-	28.993	27.864	1 48.822
Voorz. Spaarverlof	71.182	-	14.077	-20.625	77.730
Voorz. Duurzame inzetbaarheid	52.097	71.308	-	61.914	61.491
Voorz. Flankerend Beleid	81.403	19.971	101.374	-	-
Personele voorzieningen	410.361	91.279	144.444	69.153	2 88.043
Voorziening Onderhoud	2.232.270	348.759	443.036	-	2.137.993
Overige voorzieningen	2.232.270	348.759	443.036	-	2.137.993

De verplichtingen voor voorziening spaarverlof heeft een overwegend kortlopend karakter.
De overige voorzieningen hebben een overwegend langlopend karakter.

Toelichting op voorziening onderhoud

Baten	
Dotatie binnenkant t.l.v. exploitatie	180.000
Dotatie buitenkant t.l.v. exploitatie	158.800
	338.800
Dotatie vanuit huur SKV / De Wiekslag	9.959
	9.959
	348.759
Uitgaven	
Regulier onderhoud	217.683
Klachtenonderhoud	36.887
Contractueel onderhoud	16.832
Groot onderhoud (buitenkant)	161.675
Diversen	9.960
	443.036

	31-12-2017	31-12-2016
	€	€
7 Kortlopende schulden		
Crediteuren	226.020	543.224
Belasting en premie sociale verzekeringen	506.322	607.008
Schulden terzake van pensioenen	156.379	136.931
Overige kortlopende schulden	257.706	229.633
Overlopende passiva	471.179	527.273
	1.617.606	2.044.069

Belasting en premie sociale verzekeringen		
Loonheffing	506.322	542.008
Premie vervangingsfonds / participatiefonds	0	65.000
	506.322	607.008

Overige kortlopende schulden		
Overige kortlopende schulden	0	11.338
Te betalen netto salarissen	0	8.661
Te betalen bedragen	147.685	134.525
Nog te besteden subsidies ministerie	60.038	0
Afrekening projectsubsidies	8.627	75.108
Nog te besteden Leraren Ontwikkelfonds	2.992	0
Nog te besteden TSO middelen	38.365	0
	257.706	229.633

Overlopende passiva		
Aanspraken vakantiegeld	428.313	443.014
Vooruitontvangen bedragen	42.866	84.259
	471.179	527.273

Model G

Model G Specificatie posten OCW

G1 Verantwoording van subsidies zonder verrekeningsclausule

(Regeling ROS art. 13, lid 2 sub a)

Omschrijving	Toewijzing		Bedrag toewijzing	Ontvangen t/m verslagjaar	de prestatie is ultimo verslagjaar conform de subsidiebeschikking	
	Kenmerk	Datum	€	€	geheel uitgevoerd en afgerond (aankruisen wat van toepassing is)	nog niet geheel afgerond
Vrijroosteren leraren	VRL17038	03.09.2017	288.182	60.038	☐	☒

G2 Verantwoording van subsidies met verrekeningsclausule

(Regeling ROS art. 13 lid 2 sub b)

G2.A Aflopend per ultimo verslagjaar

Omschrijving	Toewijzing		Bedrag toewijzing	Ontvangen t/m verslagjaar	Totale lasten	Te verrekenen ultimo verslagjaar
	Kenmerk	Datum	€	€	€	€
	Totaal		0	0	0	0

G2.B Doorlopend tot in een volgend verslagjaar

Omschrijving	Toewijzing		Bedrag toewijzing	Saldo 01-01 2017	Ontvangen in verslagjaar	Lasten in verslagjaar	Totale lasten 31-12-17	Saldo nog te besteden ultimo verslagjaar
	Kenmerk	Datum	€	€	€	€	€	€
	Totaal		0	0	0	0	0	0

6 Toelichting behorende tot de staat van baten en lasten 2017

Baten

	Realisatie 2017 €	Begroting 2017 €	Realisatie 2016 €
(Rijks)bijdragen			
Vergoeding Personeel en Groei	10.991.210	10.633.200	10.940.016
Vergoeding Materiele Instandhouding	2.423.466	2.420.800	2.468.756
Vergoeding PAB	1.865.764	1.829.800	1.877.618
Overige subsidies OCW	522.082	528.200	588.738
Niet-geoordeelde subsidies overig	47.343	2.000	13.000
Niet-geoordeelde subsidies Prestatiebox	415.511	400.100	293.233
Ontvangen doorbetalingen Rijksbijdrage SWV	177.147	101.800	85.693
	16.442.522	15.915.900	16.267.053

Overige overheidsbijdragen en subsidies

Vergoeding gemeente schoolbegl./lok.ond.bel.	40.103	45.200	42.284
Vergoeding gemeente personeel	147.461	128.400	206.137
Vergoeding gemeente materieel	31.170	50.600	11.617
Vergoeding gemeente overig	7.636	700	3.200
Vergoeding provincie materieel	2.703	6.700	0
Overige overheidsbijdragen	26.665	28.100	12.861
	255.738	259.700	276.099

Overige baten

Verhuur	77.542	57.800	64.896
Detachering personeel	113.604	0	62.153
Ouderbijdragen	44.536	68.400	89.969
Overige baten	200.808	63.500	145.336
Overige (pers) bijdragen derden	59.390	60.400	82.637
Overige baten	0	10.300	0
	495.879	260.400	444.991

Lasten

Personele lasten

Lonen en salarissen	9.852.699	12.843.800	10.005.987
Sociale lasten	2.227.654	0	2.323.844
Pensioenlasten	1.378.698	0	1.170.313
Overige personele lasten	970.746	921.350	958.623
Uitkeringen (-/-)	-947.936	-341.300	-813.531
	13.481.861	13.423.850	13.645.236

Lonen en salarissen

Loonkosten	9.852.699	12.843.800	10.005.987
	9.852.699	12.843.800	10.005.987

Sociale lasten

Sociale lasten	2.227.654	0	2.323.844
	2.227.654	0	2.323.844

	Realisatie 2017	Begroting 2017	Realisatie 2016
	€	€	€
Pensioenlasten			
Pensioenlasten	1.378.698	0	1.170.313
	1.378.698	0	1.170.313
Overige personele lasten			
Dotaties voorzieningen	114.232	30.000	131.810
Vrijval voorzieningen	-112.077	-20.000	0
Personeelskantine	17.515	20.600	15.687
Scholing en cursussen	128.429	92.400	117.605
Reis en verblijf	22.280	21.450	36.486
Bedrijfsgezondheidsdienst	87.671	90.000	91.108
Overige personele lasten	519.704	385.600	428.525
Overige	192.991	301.300	137.402
	970.746	921.350	958.623
Uitkeringen (-/-)			
Uitkeringen (-/-)	-947.936	-341.300	-813.531
	-947.936	-341.300	-813.531

Personeelsbezetting

	2017	2016
Aantal FTE's	199,13	202,70
Directie	€ 1.536.479	€ 1.836.185
OOP	€ 905.590	€ 805.059
Onderwijs	€ 11.016.982	€ 10.858.900
	€ 13.459.051	€ 13.500.144

	Realisatie 2017 €	Begroting 2017 €	Realisatie 2016 €
Afschrijvingen			
Gebouwen en terreinen	7.373	11.400	6.563
Inventaris en apparatuur	29.103	10.100	18.954
Machines en installaties	3.926	7.500	3.209
Meubilair	116.701	82.000	71.057
ICT	178.517	204.300	141.183
OLP en apparatuur	111.345	128.600	116.595
Overige MVA	14.743	32.400	12.350
	461.708	476.300	369.911
Huisvestingslasten			
Huur huisvesting/terrein	30.613	30.500	30.907
Onderhoud gebouw/installaties	234.292	218.650	221.546
Tuinonderhoud	21.337	17.750	14.681
Energie en water	301.913	286.750	295.446
Schoonmaakkosten	458.687	444.150	438.014
Heffingen	52.973	64.600	70.638
Dotatie overige onderhoudsvoorziening	338.800	343.000	350.000
Overige huisvestingslasten	54.627	85.250	92.452
	1.493.241	1.490.650	1.513.684
Overige instellingslasten			
<i>Administratie- en beheerslasten</i>			
Administratiekantoor	307.680	280.000	286.822
Accountantskosten	25.901	22.000	24.506
Deskundigenadvies	56.000	57.250	31.037
Juridische kosten	15.008	5.000	6.299
Telefoon/fax/porti	31.735	31.400	35.507
Drukwerk	17.606	20.950	16.070
Planmatig onderhoudsbeheer	36.666	35.000	26.905
Onkostenvergoeding RvT	12.765	15.000	12.483
Public Relations en marketing (PR)	17.630	15.200	20.165
Overige administratie- en beheer	7.241	10.750	9.118
	528.233	492.550	468.911
<i>Inventaris en apparatuur</i>			
Kleine inventaris	15.306	10.500	12.081
ICT	295.194	249.200	250.272
	310.500	259.700	262.353
<i>Dotatie overige voorzieningen</i>			
Overige dotatie voorzieningen	0	50.000	0
	0	50.000	0

	Realisatie 2017 €	Begroting 2017 €	Realisatie 2016 €
<i>Overige</i>			
Vergaderkosten	2.421	3.550	1.008
Kabeltelevisie en overige rechten	15.846	18.250	20.178
Abonnementen	13.886	21.600	24.194
Contributies	29.837	26.900	20.851
Representatiekosten	7.976	7.450	7.764
Medezeggenschap	5.313	29.750	9.222
Verzekeringen	10.033	10.000	9.289
Culturele vorming	35.655	49.500	46.974
Sportdag en vieringen	16.249	8.050	15.369
Reizen en excursies	9.125	26.050	7.539
Schooltest / onderzoek / begeleiding	33.942	25.750	22.138
Tussenschools opvang	55.049	63.300	65.586
Bijdrage aan samenwerkingsverband	87.408	90.800	90.253
Overige onderwijslasten	25.684	30.700	39.586
Projecten	4.235	6.400	0
Activiteiten overig	5.493	4.300	0
	358.151	422.350	379.950
<i>Leermiddelen (PO)</i>			
Onderwijsleerpakket	218.555	222.550	223.348
Mediatheek en bibliotheek	5.636	6.200	5.005
Kopieerkosten	108.333	107.750	108.026
	332.523	336.500	336.379
Totaal Overige instellingslasten	1.529.408	1.561.100	1.447.593

Financiële baten en lasten

Financiële baten			
Rentebaten	14.253	30.000	30.285
	14.253	30.000	30.285
Financiële lasten			
Rentelasten	0	0	390
Overige financiële lasten	3.848	6.600	1.544
	3.848	6.600	1.934
Totaal financiële baten en lasten	10.405	23.400	28.352

	Realisatie	Begroting	Realisatie
	2017	2017	2016
	€	€	€
Specificatie honorarium			
Onderzoek jaarrekening	23.901	20.000	22.506
Andere controleopdrachten	-	-	-
Fiscale adviezen	-	-	-
Andere niet-controle-diensten	2.000	2.000	2.000
Totaal accountantskosten	25.901	22.000	24.506

7 Overzicht verbonden partijen

Model E: Verbonden partijen

	Juridische Vorm 2017	Statutaire zetel	Code Activiteiten	Eigen vermogen 31-12-2017	Resultaat jaar 2017	Art 2:403 BW	Deelname	Consoli- datie
				€	€	ja/nee	%	ja/nee
SWV Driegang	Stichting	Gorinchem	4	-	-	Nee	0	Nee
SWV Profi Pendi	Stichting	Nieuwegein	4	-	-	Nee	0	Nee

Code activiteiten: 1. contractonderwijs, 2. contractonderzoek, 3. onroerende zaken, 4. overige

8 Bezoldiging

WNT-verantwoording 2017 Stichting Openbaar Primair Onderwijs Alblasserwaard/Vijfheerenlanden (O2A5).

Op 1 januari 2013 is de Wet normering topinkomens (WNT) in werking getreden.
De WNT is van toepassing op Stichting Openbaar Primair Onderwijs
Alblasserwaard/Vijfheerenlanden (O2A5) Het voor O2A5 toepasselijke bezoldigingsmaximum is in 2017 € 129.000.

Dit bedrag behoort tot bezolgingsklasse C en is opgebouwd uit acht complexiteitspunten.

Complexiteitspunten gemiddelde totale baten	4
Complexiteitspunten gemiddeld aantal leerlingen, deelnemers of studenten	3
Complexiteitspunten gewogen aantal onderwijssoorten of sectoren	1

1 Bezoldiging topfunctionarissen

- 1a. *Leidinggevende topfunctionarissen, gewezen topfunctionarissen met dienstbetrekking en leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking vanaf de 13e maand van de functievervulling*

Leidinggevende topfunctionarissen

Bedragen x € 1	A.J.M. van der Lee
Functiegegevens	bestuurder
Aanvang en einde functievervulling in 2017	01.01-31.12
Omvang dienstverband (in fte)	1,0
Gewezen topfunctionaris	nee
Dienstbetrekking	ja
Bezoldiging	
Beloning plus belastbare onkostenvergoeding	110.627
Beloningen betaalbaar op termijn	16.798
	127.425
Individueel bezoldigingsmaximum	129.000
-/- onverschuldigd betaald bedrag	
Totaal bezoldiging	127.425
Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.
Gegevens 2016	
Aanvang en einde functievervulling in 2016	01.01-31.12
Omvang dienstverband 2016 (fte)	1,0
Beloning plus belastbare onkostenvergoeding	110.187
Beloningen betaalbaar op termijn	14.120
Totaal bezoldiging 2016	124.306

Toezichthoudende topfunctionarissen

Bedragen x € 1	T.Kalmár	T. Drenthe	M. de Heide	C.Vos	C. Vis
Functie	Voorzitter	Lid	Lid	Lid	Lid
Aanvang en einde functie vervulling in 2017	01.01-31.12	01.01-31.12	01.01-31.12	01.01-31.12	01.01-31.12
<i>Bezoldiging</i>					
Beloning plus belastbare onkostenvergoeding	0	3.000	0	3.630	3.630
Beloningen betaalbaar op termijn					
Subtotaal	0	3.000	0	3.630	3.630
Individueel toepasselijk bezoldigingsmaximum	19.350	12.900	12.900	12.900	12.900
		Model- overeenkomst	Vanuit bedrijf, incl. BTW	Vanuit bedrijf, incl. BTW	
-/- onverschuldigd betaald bedrag	0	0	0	0	0
Totaal bezoldiging	0	3.000	0	3.630	3.630
Reden waarom overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
<i>Gegevens 2016</i>					
Aanvang en einde dienstvervulling in 2016	01.01-31.12	01.01-31.12	01.01-31.12	01.01-31.12	01.01-31.12
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	0	3.000	0	0	3.000
Totaal bezoldiging 2016	0	3.000	0	0	3.000

Overige rapportageverplichtingen op grond van de WNT

Naast de hierboven vermelde topfunctionarissen zijn er geen overige functionarissen met een dienstbetrekking die in 2017 een bezoldiging boven het individueel toepasselijke drempelbedrag hebben ontvangen.

9 Niet uit de balans blijkende activa en verplichtingen

Meerjarige financiële verplichtingen (langlopende contracten > €10.000)

Huur bestuurskantoor; 2012; looptijd 5 jaar; doorlopend; € 30.000.

Onderhoudsbeheer scholen 2016; looptijd 5 jaar; doorlopend; € 26.500.

Administratiekantoor; 2017; per jaar; personeels- en salarisadministratie € 115.855,50; financiële administratie € 78.144,50.

Transvita; 2017; looptijd 1 jaar; doorlopend; € 9,35 per leerling.

Schoonmaakcontracten zijn niet opgenomen, kleine contracten, afspraken per locatie.

Algemene gegevens

Bestuursnummer : 41638
 Naam instelling : Stichting Openb.Prim.Ondw.Alblasserwaard/Vijfheerenlanden (O2A5)
 Adres : Dam 1
 Postcode : 4241 BL
 Plaats : Arkel
 Telefoon : 0183-566690
 E-mailadres : info@o2a5.nl
 Website : www.o2a5.nl

Contactpersoon : De heer A.J.M van der Lee
 Telefoon : 0183-566690
 E-mailadres : bvanderlee@o2a5.nl

BRIN-nummers		Sector	LL '17	LL'16
00AZ	De Stapsteen	PO	107	109
01VY	Obs De Lingewaard	PO	243	249
01XH	Obs De Ammers	PO	111	122
02ZF	Obs Hendrik Van Brederode	PO	75	66
04HT	Obs De Knotwilg	PO	107	102
05ZY	Obs De Zandheuvel	PO	113	121
07AF	Jps De Wilgenhoek	PO	159	123
07FZ	Obs Het Tweespan	PO	75	77
07FZ10	Obs Het Tweespan dislocatie.	PO	79	89
08DI	Obs De Springplank	PO	118	116
08FG	Obs De Schatkist	PO	43	39
08IE	Obs De Tuimelaar	PO	216	203
08TI	Obs Den Beemd	PO	48	50
08TI10	Obs Giessen-Oudekerk -dislocatie	PO	30	33
08UA	Obs De Boomgaard	PO	77	79
09HC	Obs De Sterrekijker	PO	96	95
09HC10	Obs De Sterrekijker nevenvestig.	PO	48	51
09RP	Obs Klim-op	PO	60	62
09ZO	Obs Prinses Wilhelmina	PO	103	110
10BI	Obs De Rietput	PO	125	137
10CU	Obs De Hobbitstee	PO	240	234
10CU10	Obs Het Kristal	PO		11
10UK	Obs Het Mozaiek	PO	134	148
18KP	Obs De Wiekslag	PO	162	143
18LZ	Obs De Gaard Tijn Uilenspiegel	PO	98	97
18LZ10	Obs De Gaard Mr Vos	PO	102	100
			2769	2766

Na afloop van het boekjaar 2017 zijn op 21.02.2018 van het Ministerie van O,C & W aangepaste overzichten vaststelling aantal leerlingen per 01.10.2014 en 01.10.2015 ontvangen van brinnummer 10UK O.b.s. Het Mozaïek. Tegen deze overzichten is op basis van eerder toegekend bezwaar van 12 december 2017 op 29 maart 2018 wederom bezwaar aangetekend.

Na langdurige onderzoek en grondige analyse zijn de onderzochte ouderverklaring m.b.t. de gewichtenregistratie - op één verklaring na - juist gebleken.

Ondertekening Jaarverslag

Vastgesteld door het bestuur te Arkel op 31 mei 2018.

De heer A.J.M. van der Lee

Goedgekeurd door de raad van toezicht te Arkel op 20 juni 2018.

De heer T.A. Kalmár (voorzitter)

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Aan: de raad van toezicht van Stichting Openbaar Primair Onderwijs Alblasserwaard/Vijfheerenlanden

A. Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening 2017

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2017 van Stichting Openbaar Primair Onderwijs Alblasserwaard/Vijfheerenlanden te Giessenlanden gecontroleerd.

Naar ons oordeel:

- geeft de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van Stichting Openbaar Primair Onderwijs Alblasserwaard/Vijfheerenlanden op 31 december 2017 en van het resultaat over 2017 in overeenstemming met de Regeling jaarverslaggeving onderwijs;
- zijn de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties over 2017 in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand gekomen in overeenstemming met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in paragraaf 2.3.1 Referentiekader van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2017.

De jaarrekening bestaat uit:

1. de balans per 31 december 2017;
2. de staat van baten en lasten over 2017; en
3. de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden en het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2017 vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van Stichting Openbaar Primair Onderwijs Alblasserwaard/Vijfheerenlanden zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

B. Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen andere informatie

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvat het jaarverslag andere informatie, die bestaat uit

- het bestuursverslag;
- het verslag van de raad van toezicht;
- de overige gegevens.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie:

- met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat;
- alle informatie bevat die op grond van de Regeling jaarverslaggeving onderwijs en paragraaf 2.2.2 Bestuursverslag van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2017 is vereist.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Regeling jaarverslaggeving onderwijs, paragraaf 2.2.2 Bestuursverslag van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2017 en de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het bestuursverslag en de overige gegevens in overeenstemming met de Regeling jaarverslaggeving onderwijs en de overige OCW wet- en regelgeving.

C. Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het bestuur en de raad van toezicht voor de jaarrekening

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening, in overeenstemming met de Regeling jaarverslaggeving onderwijs. Het bestuur is ook verantwoordelijk voor het rechtmatig tot stand komen van de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties, in overeenstemming met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen. In dit kader is het bestuur tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening en de naleving van die relevante wet- en regelgeving mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het bestuur afwegen of de onderwijsinstelling in staat is om haar activiteiten in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemde verslaggevingsstelsel moet het bestuur de jaarrekening

opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij het bestuur het voornemen heeft om de onderwijsinstelling te liquideren of de activiteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is. Het bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de onderwijsinstelling haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten toelichten in de jaarrekening.

De raad van toezicht is verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de onderwijsinstelling.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht, dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fouten of fraude en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Een meer gedetailleerde beschrijving van onze verantwoordelijkheden is opgenomen in de bijlage bij onze controleverklaring.

Geldermalsen, 31 mei 2018

Van Ree Accountants

Was getekend

J. Berkouwer RA MSc

Statutaire regeling omtrent bestemming resultaat

Het bestuur verdeelt het resultaat over 2017 ad € 238.326 als volgt over de reserves.

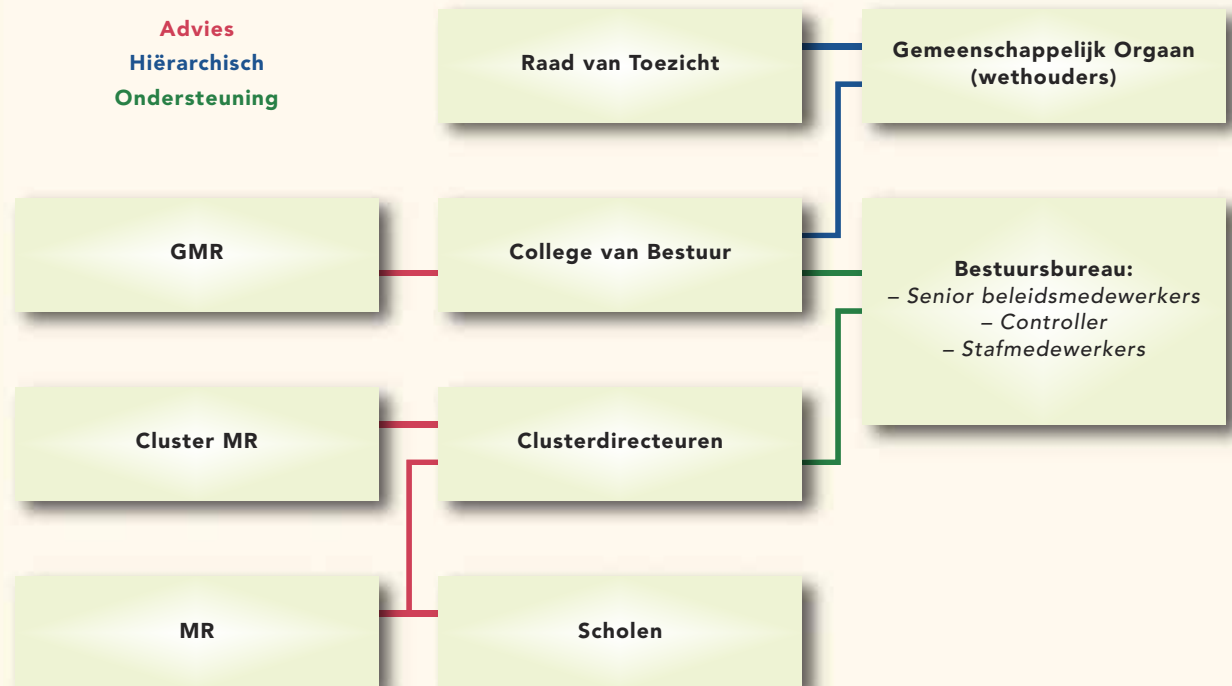
2017

€

Resultaat algemene reserve		149.715
Strategisch Beleidsplan	63.000	
Personeelskwaliteit	-24.000	
Onderwijskwaliteit	-40.000	
Schoolbudgetten	89.612	
Totaal	88.612	
Resultaat bestemmingsreserve (A+B)		88.612
Resultaat Eigen vermogen		238.326

Bijlage 1

Organogram

Bijlage 2

Verklaring gebruikte afkortingen

BI	Basisberoepsgerichte leerweg
cao	Collectieve Arbeidsovereenkomst
CMR	Cluster Medezeggenschapsraad
EC	Expertise Centrum
Fuwa	Functie waardering
GMR	Gemeenschappelijke Medezeggenschapsraad
havo	Hoger algemeen voortgezet onderwijs
ict	Informatie en Communicatie Technologie
ikc	Integraal Kindcentrum
INK	Instituut Nederlandse Kwaliteit
LIO	Leraar in opleiding
MFA	Multifunctionele accommodatie
MFC	Multifunctioneel centrum
MR	Medezeggenschapsraad
obs	Openbare basisschool
OCW	Onderwijs, Cultuur en Wetenschap
OZB	Onderwijszorg budget
po	Primair Onderwijs
pro	Praktijkonderwijs
rvt	raad van toezicht
sbo	Speciaal basisonderwijs
SEL	Sociaal Emotioneel Leren
SOP	School Ondersteunings Profiel
SWV	Samenwerkingsverband
TI	Theoretische leerweg
TLV	Toelaatbaarheidsverklaring
vmbo	Vorbereidend middelbaar beroepsonderwijs
VSO	Voortgezet speciaal onderwijs
vo	Voortgezet onderwijs
VvtoE	Vroeg vreemdetalenonderwijs Engels
vwo	Vorbereidend wetenschappelijk onderwijs